Pecyn dogfennau cyhoeddus

Y Pwyllgor Plant a Phobl Ifanc

Lleoliad:
Ystafell Bwyllgora 1 - Y Senedd

Dyddiad:
Dydd Mercher, 27 Chwefror 2013

Amser:
09:00

I gael rhagor o wybodaeth, cysylltwch â:

Polisi: Claire Morris
Clerc y Pwyllgor
029 2089 8148 / 029 2089 8242
PwyllgorPPI@cymru.gov.uk

Agenda

Cyfarfod cyn y prif gyfarfod (09.00-09.15)

1 Cyflwyniad, ymddiheuriadau a dirprwyon

2 Ymchwiliad i Bresenoldeb ac Ymddygiad: sesiwn graffu (09.15-10.00) (Tudalennau 1 - 3)

Ian James, Cyfarwyddwr Addysg Interim, Dinas a Sir Abertawe

Robin Brown, Pennaeth Cynhwysiant Addysgol, Dinas a Sir Abertawe

Egwyl (10.00-10.15)

3 Ymchwiliad i Bresenoldeb ac Ymddygiad: sesiwn graffu (10.15-11.00) (Tudalennau 4 - 33)

Arwyn Thomas, Cyfarwyddwr Cynorthwyol Gwasanaethau Addysg a Chymunedol, Cyngor Sir Ceredigion

4 Ymchwiliad i Bresenoldeb ac Ymddygiad: sesiwn graffu (11.00-11.45) (Tudalennau 34 - 43)

Uwch-arolygydd Liane Bartlett, Cymdeithas Prif Swyddogion Heddlu Cymru

5 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42 i benderfynu gwahardd y

cyhoedd o'r cyfarfod ar gyfer y busnes a ganlyn

Eitem 6

6 Blaenraglen Waith y Pwyllgor

City & County of Swansea – Response to National Assembly for Wales Children & Young People's Committee Regarding Attendance & Behaviour February 2013

The City & County of Swansea through schools, officers and elected members places a high priority on improving school attendance. It recognises that:

- Children who do not attend school regularly are more likely to leave school with a few or no qualifications; they are more likely to be drawn into crime and anti-social behaviour.
- Parents are responsible, by law, for ensuring that their children receive a suitable full time education.
- There are many causes for absence from school, apart from illness, that may need to be addressed. Many underlying absences relate to school, home and other pupils. This, for example, may include family problems or weakness in the quality or relevance of the curriculum.

A scrutiny review by elected members of school attendance concluded:

- Education Welfare Officers and Project Workers provide an invaluable service to schools, parents and children.
- Parenting skills and parental attitudes to school are key factors in a child's school attendance and their resulting overall school attainment.
- The social and emotional climate in a school can make a huge difference on a child's attitude and attendance.
- Some pupils are not emotionally or socially skilled to easily enjoy the classroom and therefore adequately engage in learning.
- Some pupils experience difficulties in attendance during the transition period between primary and secondary school.
- The overall attendance figures published for Swansea may not fully reflect the challenges being faced in particular schools and areas.
- Prosecution is an option for persistent absentees but should be used as a very last resort.
- An appropriate curriculum and other alternatives to the academic route was a key factor in engaging young people in learning and thus improving their life opportunities.
- Individual's schools, working in conjunction with their EWO, were in the best position to judge what is required for their school and locality in relation to attendance issues. That there should not be a blanked system for all schools and wish to emphasise the importance of each school being 'proactive' in the tackling of non attendance.

The Authority encourages schools to meet their responsibilities regarding attendance so that a consistent approach is used to manage attendance and that each school:

- Has a clear policy on managing absence
- Has effective, non-bureaucratic systems for monitoring absence.
- Uses attendance data and other information to help improve school and pupil performance
- Promotes the importance and legal requirements of good attendance to pupils and their parents/carers.

- Has support systems in place for vulnerable pupils
- Rewards and celebrates good and improved attendance.

Actions taken over the past 2 years

- Schools are responsible for taking the lead on actions to maximise school attendance. The Authority supports these action in a variety of ways. School attendance is a school improvement issue. If pupils do not attend school they are not in a position to learn. Pupils attending school and schools offering appropriate, relevant and motivating educational experiences and opportunities are seen as key to maximising educational opportunities for all learners.
- In recent years schools and Authority services such as Education Effectiveness and the Education Welfare Service have worked together on a range of actions to maximise school attendance under the umbrella of the Improving Attendance Initiative.
- The core of the Improving Attendance Initiative (IAI) is schools being provided with data on an annual basis detailing their school attendance performance against themselves, cluster of schools, Swansea all schools data and the Welsh averages over the previous three years. This is part of a support and challenge discussion between the Education Welfare Officer working with the school and the senior management of the school. This discussion jointly reviews the performance data to identify the 'story it tells' what has worked well over the past 12 months and what issues a particular school has that is hindering school attendance. Out of this analysis an action plan is drawn up to prioritise actions over the next 12 months to try and maximise school attendance based on a rationale of why those actions will be expected for that's school context and situation.
- This annual review is supported by the Education Welfare Officers drawing out good practice and sharing it amongst the EWS and school in these discussions.
- Education Effectiveness staff also use school attendance data in their school profile visits.
- A small number of schools are also identified for joint visits by the School Development Advisor (SDA) and the Principal Education Welfare Officer if there are particular concerns about a school's trends in school attendance performance.

Over the past two years the work within the Improving Attendance Initiative has been supplemented by:

- Review of other Local Authorities who were evidencing particularly increased rates of improvement in school attendance performance. This led to discussions with these authorities and lessons identified that could be particularly relevant for the Swansea context. One element identified was an approach by a particularly successful Local Authority with the use of a tool they use to measure the effectiveness of school management systems for school attendance and absence.
- Development of a self evaluation tool with schools in Swansea for them to assess and rate their management systems for school attendance and absence. This was piloted, refined and then included as part of the annual Improving Attendance Initiative discussion and planning for future actions with all schools.
- A Good Practice Seminar to which all the schools were invited. This included two schools sharing their practice linked to consistent improved school attendance

performance in recent years. This was a basis for discussion and consideration of how all schools could maximise their school attendance.

- A Seminar to which all schools were invited to consider the changes made by Welsh Government to codings for the recording of absence in school attendance registers and returns.
- Discussion of school attendance performance and issues at Education Directorate Senior Leadership Team meetings with all Headteachers

With developments over recent years some schools have:

- Incorporated well being approaches such as Restorative Practice to encourage a supportive school environment.
- Used tools such as the Family Learning Signature to support links with parents
- Linked to Family Learning to provide practical ways for families to support the education of their children.
- Employed various types of support staff such as attendance officers, inclusion officers or well being officers

These developments can be linked together with wider school improvement approaches to improve educational outcomes for learners. The coordination of a range of such approaches within effectively led and managed schools, with a clear vision and purpose, was evident in the presentations by schools in the good practice seminar.

The Authority continues to encourage schools to view school attendance as a school improvement issue. Within this to encourage schools to have coherent and joined up strategies to improve attainments, improve literacy and numeracy levels, well being support, maximise school attendance, tackle issues related to school exclusions and ensure conducive learning environments to maximise educational opportunities for all learners. These were evident in the schools featured in the good practice seminar, alongside clear leadership linked to effective school management systems and effective working with partners and key stakeholders.

Ymchwiliad Pwyllgor Plant a Phobl Ifanc Cynulliad Cenedlaethol Cymru i bresenoldeb ac ymddygiad.

Nod

Adolygu effeithiolrwydd polisïau a chanllawiau Llywodraeth Cymru i hyrwyddo ymddygiad a phresenoldeb cadarnhaol yn y ddarpariaeth addysg i blant oedran ysgol gorfodol.

Tystiolaeth gan Awdurdod Lleol Ceredigion

Ceredigion yw'r awdurdod mwyaf cynhwysol yng Nghymru. Nid oes unrhyw ysgol arbennig yn y sir ac, ar wahân i nifer fach iawn o ddisgyblion, mae pob disgybl yn cael ei addysgu mewn ysgolion prif ffrwd.

Er bod Ceredigion yn Awdurdod Lleol bach, mae cyfeiriad strategol a darparu gwasanaeth o ansawdd wedi sicrhau bod lefelau presenoldeb uchel a chyfraddau gwahardd isel iawn disgyblion, boed yn waharddiadau cyfnod penodol neu barhaol, yn rhagorol a'r gorau yng Nghymru, gan gymharu'n dda â chymdogion ystadegol yn Lloegr.

Mae cynllunio strategol a strwythur y gwasanaeth wedi rhoi presenoldeb ac ymddygiad fel llinynnau allweddol a chanolog ym maes gwella ysgolion. Dau o'n blaenoriaethau strategol addysgol yw lefelau uchel o bresenoldeb, helpu dysgwyr ag anghenion ac atal gwahardd disgyblion o ysgolion prif ffrwd. O ganlyniad, ar gyfer yr awdurdod cyfan a phob ysgol, mae data cyrhaeddiad yn ystyried pob disgybl. Mae hyn yn golygu bod cyrhaeddiad disgyblion ag ystod o AAA a disgyblion ag Anawsterau Ymddygiadol, Emosiynol a Chymdeithasol wedi'i gynnwys, sy'n wahanol iawn i bob ALl arall. Mae'r ymagwedd hon a'i heffaith yn ardderchog.

Mae Cytundeb Partneriaeth effeithiol wedi datblygu gydag ysgolion i sicrhau bod ysgolion yn deall eu cyfrifoldebau a swyddogaethau'r Awdurdod Lleol. Mae gan yr Awdurdod dîm hynod brofiadol o staff sy'n darparu gwasanaethau dwyieithog o ansawdd uchel, ac mae wedi datblygu continwwm cynhwysfawr o wasanaethau cyffredinol, rhagorol ac wedi'u targedu i hyrwyddo lles a chynhwysiant cymdeithasol plant a phobl ifanc. Mae'r berthynas weithio agos rhwng Swyddogion Gwella Ysgolion a Swyddogion Cynhwysiant Addysg a'r Tîm Cynnal Ymddygiad yn sicrhau bod ysgolion yn atebol drwy gymorth, her ac ymyrraeth briodol lle y bo angen i sicrhau'r canlyniadau gorau i blant a phobl ifanc. Mae monitro data a gosod targedau yn effeithiol iawn ac yn dangos ein bod yn manteisio i'r eithaf ar ddarpariaeth gwasanaeth a bod anghenion disgyblion yn cael eu bodloni drwy gyrhaeddiad uchel. (Atodiad 1: Cipolwg Canolfan Athrawon)

Mae'r strategaethau a drafodir yn y papur hwn wedi cael eu rhannu â sawl Awdurdod Lleol arall gan gynnwys Gwynedd, Powys, Wrecsam, Sir Ddinbych ac Abertawe.

Cynnal Ymddygiad

Mae gwella ymddygiad wedi bod yn flaenoriaeth i Awdurdod Lleol Ceredigion dros y tair blynedd diwethaf. Mae'r strategaeth hon yn cynnwys; (Atodiad 2: Tîm Cynnal Ymddygiad - Ceredigion)

- Datblygu gallu ysgolion i reoli ymddygiad;
- Canolbwyntio ar ymyrraeth gynnar a meithrin cysylltiadau â darparwyr cyn-ysgol;
- Cyflwyno canolfannau Hafan ac Encil mewn ysgolion uwchradd;
- Datblygu gwasanaeth cwnsela mewn ysgolion;
- Datblygu gwasanaeth cymorth peripatetig cryf mewn ysgolion;
- Ailstrwythuro'r portffolio UCD y barnwyd ei fod yn Dda ac yn Rhagorol yn ddiweddar;
- Gweithredu'n frwd i leihau gwaharddiadau parhaol a chyfnod penodol;
- Lleihau nifer y disgyblion sydd wedi cofrestru fel disgyblion Addysg Heblaw yn yr Ysgol drwy ddarparu addysg briodol mewn ysgolion prif ffrwd, darpariaeth arbenigol, UCD neu ddarpariaeth ar ddau safle;
- Lleihau nifer y plant a phobl ifanc sydd wedi'u lleoli y tu allan i'r awdurdod oherwydd Anawsterau Cymdeithasol, Emosiynol ac Ymddygiadol.

Mae disgyblion yng Ngheredigion yn cael cymorth rhagorol i ymddwyn yn dda

Mae'r Gwasanaeth Cynnal Ymddygiad wrth wraidd strategaeth Gwella Ysgolion Ceredigion. Mae'r Tîm Cynnal Ymddygiad yn cyfrannu at gategoreiddio ysgolion cynradd ac uwchradd yr awdurdod. Mae categoreiddio ysgolion, wedi'i gwblhau gan y Tîm Cynnal Ymddygiad, yn seiliedig ar bolisïau ac arferion ysgol gyfan, ehangder ac ansawdd y ddarpariaeth i ddisgyblion ag Anawsterau Cymdeithasol, Emosiynol ac Ymddygiadol a data gwahardd ysgolion unigol. (Atodiad 3: sail resymegol Matrics Gwasanaeth Cynnal Ymddygiad Ceredigion)

Mae gan y Strategaeth Cynnal Ymddygiad hynod lwyddiannus brosesau a chymorth ardderchog yn eu lle ar gyfer adnabod pryderon yn gynnar, rhoi cymorth a dulliau ymyrryd graddedig. Mae'r Gwasanaeth Cynnal Ymddygiad yn gweithio'n effeithiol gydag ystod eang o bartneriaid. Mae rhwydweithiau cadarnhaol yn eu lle. Mae'r rhain yn darparu cymorth a hyfforddiant effeithiol iawn sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn ar lefel y disgybl, yr ystafell ddosbarth neu'r ysgol.

Y gwasanaeth a ddarperir gan y Gwasanaeth Cynnal Ymddygiad

Mae'r Gwasanaeth Cynnal Ymddygiad yn cynnig cymorth i bob ysgol gynradd ac uwchradd yn y sir. Mae'r tîm yn cydweithio'n agos â phenaethiaid, Cydlynwyr Anghenion Ychwanegol a Phenaethiaid Cynhwysiant i sicrhau bod y cymorth a gynigir gan y gwasanaeth yn bodloni anghenion yr ysgol a'r person ifanc.

- Cymorth Ysgol Gyfan yn canolbwyntio ar ddadansoddi data, systemau ysgol gyfan a strategaethau ymyrryd
- Mae'r Awdurdod wedi buddsoddi yn rhaglen Webster Stratton yn y Cyfnod Sylfaen ac yn cyflwyno rhaglen dreigl o hyfforddiant ar hyn o bryd
- Disgyblu Cadarnhaol
- Ymyrraeth Gorfforol
- Cymorth yn y Dosbarth
- Cymorth i Ddisgyblion Unigol

Mae gan yr Awdurdod gontinwwm da iawn o gyfleusterau **Uned Cyfeirio Disgyblion** (Cyfnod Allweddol 2-4). Cyhoeddwyd yr adroddiad Estyn diweddaraf ar 15 Chwefror, 2013. http://www.estyn.gov.uk/english/provider/6671106/

Fel rhan o'i gyfrifoldebau strategol, mae'r Awdurdod hefyd wedi datblygu darpariaeth yn yr Unedau Cyfeirio Disgyblion (Cyfnod Allweddol 2-4) ar gyfer disgyblion sy'n cael eu haddysg heblaw yn yr ysgol.

Rôl yr Uned Cyfeirio Disgyblion

Mae'r AALl yn cydnabod yn achos nifer fach o ddisgyblion ni fydd addysg brif ffrwd yn briodol iddynt dros dro. Mae Awdurdod Lleol Ceredigion newydd agor canolfan fach yng Nghyfnod Allweddol 2 o fewn ysgol brif ffrwd i helpu disgyblion sydd ag Anawsterau Cymdeithasol, Emosiynol a/neu Ymddygiadol. Mae'r ddarpariaeth hon yn seiliedig ar yr egwyddorion meithrin sy'n helpu addysgu disgyblion sut i feithrin perthynas well ag oedolion a datblygu cymorth gan gyfoedion. Dangoswyd bod hyn yn gwella ymddygiad, cyrhaeddiad a phresenoldeb disgyblion a'i fod yn codi hyder a hunan-barch disgyblion. Mae Awdurdod Lleol Ceredigion yn ceisio darparu ymyrraeth addysgol yn y tymor byr yng Nghyfnod Allweddol 3 sydd naill ai'n cynnal lleoliad prif ffrwd y disgybl, neu mewn rhai achosion lle mae hyn eisoes wedi chwalu, hwyluso disgybl i ddychwelyd â chymorth i ail ysgol brif ffrwd cyn gynted ag y bo'n briodol. Yng Nghyfnod Allweddol 4, rhoddir ystyriaeth briodol i ddatblygu cwricwlwm sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn yn yr UCD a'r cyfleoedd i barhau â chysylltiadau ag ysgolion prif ffrwd.

Mae'r Cwricwlwm UCD yn canolbwyntio ar addysgu'r sgiliau sylfaenol i ddisgyblion, sef llythrennedd, rhifedd, gwyddoniaeth a thechnoleg gwybodaeth a chyfathrebu (TGCh).

Mae hyn yn golygu bod disgyblion sy'n cael anawsterau wedi'u grymuso mwy yn eu dysgu pan fyddant yn dychwelyd i addysg, hyfforddiant neu gyflogaeth briodol.

Mae disgyblion sy'n mynychu Uned Cyfeirio Disgyblion

- wedi gwella eu presenoldeb;
- wedi gwella eu hymddygiad;
- mae pob disgybl yn cael achrediad ffurfiol ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 4;
- pontio llwyddiannus - 92% o ddisgyblion wedi trosglwyddo i addysg bellach, cyflogaeth neu hyfforddiant ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 4.

Mae trefniadau effeithiol yn eu lle i sicrhau bod plant a phobl ifanc sy'n trosglwyddo rhwng ysgolion neu sy'n dychwelyd o'r UCD yn cael eu hintegreiddio'n effeithiol i barhau â'u haddysg.

Mae'r prosesau a'r trefniadau hyn yn llwyddo i osgoi gwaharddiadau parhaol a gwaharddiadau cyfnod penodol, hir. Effaith gyffredinol y strategaethau hyn yw ysgolion yng Ngheredigion sydd wedi'u grymuso mwy, sydd â mwy o allu i fod yn fwy effeithiol o ran gweithredu strategaethau rheoli ymddygiad ac o ganlyniad, mae gan Geredigion y cyfraddau isaf o waharddiadau parhaol a chyfnod penodol yng Nghymru.

Mae canolfannau Hafan ac Encil yn darparu gofal a chymorth rhagorol i ddisgyblion agored i niwed yn ein hysgolion.

Mae Awdurdod Lleol Ceredigion wedi cyllido sefydlu canolfannau Hafan ac Encil ym mhob ysgol uwchradd. Mae'r rhain yn effeithiol iawn o ran cynnal a chefnogi disgyblion sy'n teimlo'n agored i niwed, y rhai sy'n colli diddordeb yn eu haddysg ac sydd mewn perygl o gael eu heithrio neu sy'n agored i niwed oherwydd problemau teuluol neu gymdeithasol. Maen nhw'n cynnig rhaglenni addysg a chymorth sydd wedi cael eu teilwra i fodloni anghenion disgyblion sydd angen cymorth i wella/gefnogi eu dysgu, eu hymddygiad, eu presenoldeb neu eu hagwedd tuag at addysg. Maen nhw'n helpu disgyblion agored i niwed i wneud y gorau o'u gallu drwy gymorth amlasiantaeth; maen nhw'n cadw'r disgyblion yn yr ysgol ac yn astudio tra eu bod yn rhoi sylw i'w problemau; ac maen nhw'n helpu disgyblion sydd wedi cael eu gwahardd i ailymuno â dosbarthiadau prif ffrwd. Mae Hafan ac Encil yn cael yr effaith ganlynol:

- mae'r disgyblion yn cysylltu'n well â'u haddysg ac maen nhw wedi'u paratoi'n well i ymdopi â bywyd ar ôl gadael yr ysgol
- mae lefelau presenoldeb wedi gwella ym mhob ysgol
- llai o driwantiaeth
- llai o waharddiadau
- ymddygiad gwell yn yr ysgol

- mwy o ddisgyblion yn cael addysg ôl-16
- mwy o gymorth i staff ac mae hyn yn cael effaith ar safonau ymddygiad cyffredinol
- ffordd o wella'r gwerth ychwanegol a gynigir gan ysgolion

Data Gwaharddiadau

Gwaharddiadau mewn ysgolion, Ceredigion: 2007/08 - 2011/12

Cyfanswm y diwrnodau a gollwyd i waharddiadau cyfnod penodol, yn ôl cyfnod y gwaharddiad

	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
≤ 5 diwrnod	1,122.9	672.5	989.5	563.5	429.5	449.0
≥ 6 diwrnod	915.5	795.5	508.0	504.5	485.5	-

Ffynhonnell: Casgliad Gwaharddiadau

Cyfanswm y diwrnodau a gollwyd gan ddisgyblion yn ysgolion Ceredigion, yn ôl cyfnod y gwaharddiad

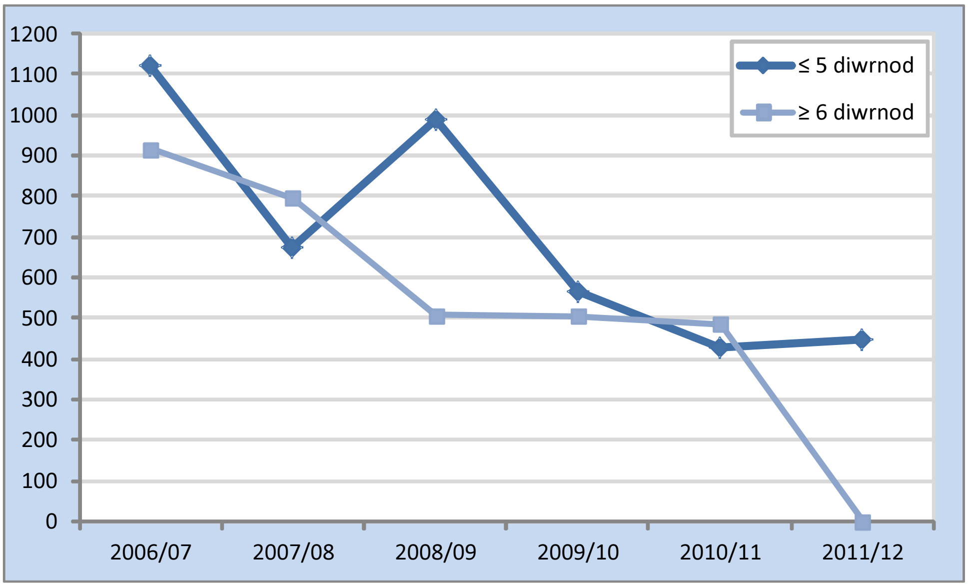

Er mwyn cael data cymharol ar draws Awdurdodau Lleol yng Nghymru a Lloegr, mae'n rhaid i ni edrych ar nifer y gwaharddiadau cyfnod penodol (≤ 5 diwrnod a ≥ 6 diwrnod wedi'u cyfuno) ar gyfer pob 1,000 o ddisgyblion. Mae'r data isod wedi'i rannu'n sectorau cynradd ac uwchradd:

Gwaharddiadau Cynradd

Awdurdodau Lleol tebyg:
Iaith

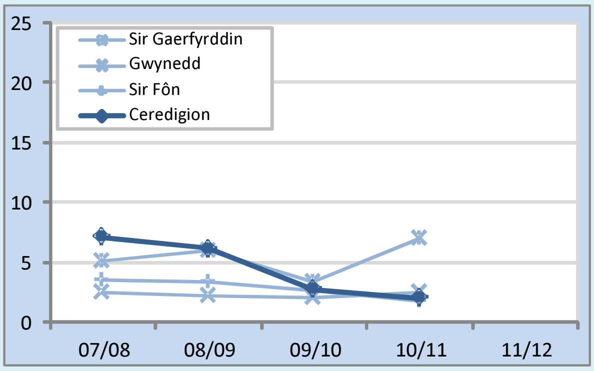

Awdurdodau Lleol tebyg:
Prydau Ysgol Am Ddim

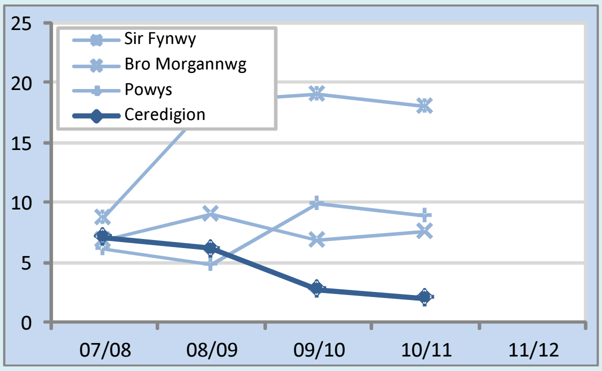

Awdurdodau Lleol tebyg:
Lloegr

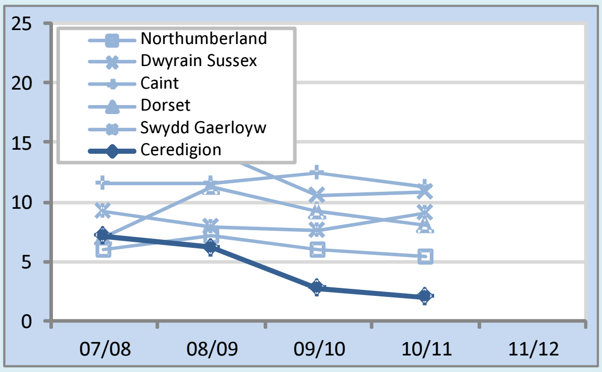

Gwaharddiadau Uwchradd

Awdurdodau Lleol tebyg: Iaith

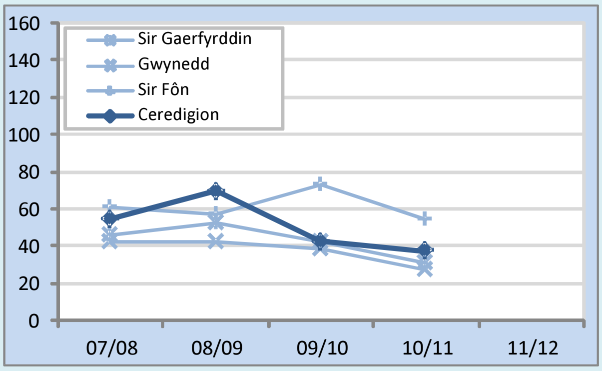

Awdurdodau Lleol tebyg: Prydau Ysgol Am Ddim

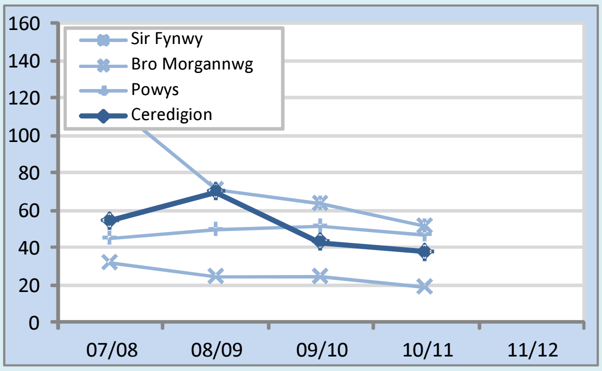

Awdurdodau Lleol tebyg: Lloegr

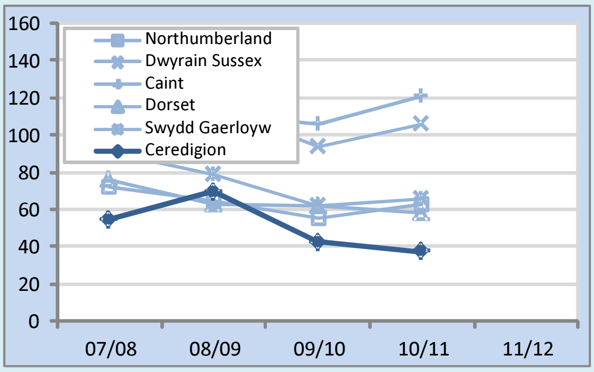

Effaith

Mae nifer y gwaharddiadau parhaol a chyfnod penodol wedi lleihau'n sylweddol yn ystod y tair blynedd diwethaf.

- Ni chafwyd unrhyw waharddiadau parhaol yn y sector cynradd ac uwchradd yn y ddwy flynedd ddiwethaf;
- Mae cyfnod gwaharddiadau cyfnod penodol wedi lleihau'n sylweddol yng Ngheredigion. Yn 2011/12, ni chafwyd **unrhyw waharddiadau cyfnod penodol** o 6 diwrnod neu ragor yn y naill sector neu'r llall;
- Mae nifer y diwrnodau a gollwyd o ganlyniad i waharddiadau o 5 diwrnod a llai wedi lleihau'n sylweddol o 989.5 diwrnod yn 2008/09 i 449 diwrnod yn 2011/12;
- Cytuno ar dargedau heriol i ysgolion o ran gwaharddiadau cyfnod penodol;
- Mae dadansoddiad o ddata gwaharddiadau ar lefel ALI, lefel ysgol unigol, blwyddyn academaidd a disgyblion unigol wedi cynnig modd i bob ysgol uwchradd, mewn partneriaeth â'r ALI, adolygu eu systemau rheoli ymddygiad a bugeiliol eu hunain;

- Ymrwymiad gan yr ALl ac ysgolion i sicrhau bod y cyfleuster Hafan ac Encil yn nodwedd ganolog ym mhob ysgol uwchradd;
- Mae cyfathrebu effeithiol ac agored rhwng yr ALl ac ysgolion wedi sicrhau bod rhaglenni hyblyg ac unigol yn cael eu datblygu i gefnogi'r bobl ifanc mwyaf agored i niwed;
- Mynediad i gymorth hyblyg ac amserol gan ganolbwyntio ar ymyrraeth gynnar ac ymateb graddedig i gefnogi plant a phobl ifanc sydd ag Anawsterau Cymdeithasol, Emosiynol neu Ymddygiadol;

- Mae gwasanaeth cwnsela hynod effeithiol yn yr ysgol ar gael i bob disgybl. Mae hyn yn cael ei wella drwy ddarparu gwasanaeth cwnsela am ddim yn y gymuned i oedolion y bydd ysgolion yn cyfeirio rhieni ato pan fo'n briodol. Mae ysgolion uwchradd yn cael cyllid dirprwyedig i wneud darpariaeth ar gyfer disgyblion 11-16 oed o'r grant cwnsela yn yr ysgol.

Mae cefnogi plant a phobl ifanc ag Anawsterau Cymdeithasol, Emosiynol, Ymddygiadol yn parhau i fod yn flaenoriaeth i Geredigion. Mae'r Gwasanaeth Cynnal Ymddygiad yn parhau i gydweithio'n agos ag ysgolion i sicrhau bod pob disgybl yng Ngheredigion yn cael mynediad i gwricwlwm amser llawn perthnasol a phriodol. Yn ystod 2012/13, bydd y Tîm Cynnal Ymddygiad yn canolbwyntio ar y canlynol:

- Lleihau ymhellach y nifer cyfartalog o ddiwrnodau a gollwyd oherwydd gwaharddiadau cyfnod penodol;
- Datblygu ymhellach Agenda Cwricwlwm Arall yr ALl i fodloni anghenion disgyblion unigol sy'n cael anawsterau o ran cynnal eu lleoliad prif ffrwd;
- Sicrhau bod pob ysgol wedi'i hyfforddi'n llawn ym maes rheoli ymddygiad a bodloni anghenion yr unigolion mwyaf heriol.

Mae'r Tîm Cynnal Ymddygiad yn gydran allweddol yng ngwasanaeth gwella ysgolion Ceredigion. Mae'r tîm gwella ysgolion ehangach yn cwrdd bob mis i drafod amrywiaeth o faterion yn ymwneud â gwella ysgolion. O ganlyniad, mae staff wedi datblygu dealltwriaeth dda iawn o'u cyfraniad at wella agweddau ar arweinyddiaeth ysgolion, deilliannau disgyblion, materion cwricwlaidd a bugeiliol yn ogystal â gwella ymddygiad mewn ysgolion.

Gwasanaeth Cynhwysiant Addysg Ceredigion - presenoldeb ysgolion

Mae presenoldeb disgyblion Ceredigion yn rhagorol ac yn cymharu'n dda â chymdogion ystadegol yn Lloegr.

Data presenoldeb yr awdurdod lleol yw'r un gorau yng Nghymru. Er i'r presenoldeb yn y sector uwchradd fod yr uchaf yng Nghymru ers sawl blwyddyn bellach, mae Ceredigion hefyd wedi gweld y presenoldeb cynradd gorau erioed am y tro cyntaf yn 2011/12.

Mae'r awdurdod wedi dangos lefel presenoldeb gynyddol yn y sector uwchradd o 91.6% ar gyfer y flwyddyn academaidd 2007/8 i'r lefel uchaf erioed yng Nghymru, sef 93.7% am y flwyddyn academaidd 2011/12, o'i gymharu â'r cyfartaledd i Gymru, sef 92.2%.

Presenoldeb disgyblion mewn ysgolion uwchradd, Ceredigion: 2007/08 - 2011/12 (a)
Canrannau'r sesiynau hanner diwrnod a gollwyd/a fynychwyd yn ystod y flwyddyn academaidd

	Canran y sesiynau a gollwyd oherwydd:			Presenoldeb	
	Absenoldeb wedi'i awdurdodi	Absenoldeb heb ei awdurdodi	Cyfanswm	%	*Cymru (b)*
2011/12	**5.2**	**1.1**	**6.3**	**93.7**	***92.2***
2010/11	6.3	1.2	7.5	92.5	*91.4*
2009/10	7.3	1.1	8.3	91.7	*91.1*
2008/09	7.1	1.1	8.2	91.8	*91.0*
2007/08	7.4	1.0	8.4	91.6	*91.0*

Ffynhonnell: Casgliad Presenoldeb

(a) Disgyblion oedran ysgol gorfodol yn unig.
(b) Ysgolion arbennig wedi'u cynnwys hefyd.

Mae presenoldeb yn y sector cynradd wedi bod ar lefel uchel ers 2007/08, ond gwelwyd cynnydd sylweddol yn 2011/12 i'r lefel uchaf i Gymru gyfan, sef 94.9%, o'i gymharu â'r cyfartaledd i Gymru, sef 93.8%.

Presenoldeb disgyblion mewn ysgolion cynradd, Ceredigion: 2007/08 - 2011/12 (a)
Canrannau'r sesiynau hanner diwrnod a gollwyd/a fynychwyd yn ystod y flwyddyn academaidd

	Canran y sesiynau a gollwyd oherwydd:			Presenoldeb	
	Absenoldeb wedi'i awdurdodi	Absenoldeb heb ei awdurdodi	Cyfanswm	%	*Cymru (b)*
2011/12	**4.6**	**0.5**	**5.1**	**94.9**	***93.8***
2010/11	5.1	0.6	5.7	94.3	*93.3*
2009/10	5.1	0.5	5.6	94.4	*93.1*
2008/09	5.3	0.5	5.8	94.2	*93.2*
2007/08	5.5	0.4	5.9	94.1	*93.3*

Ffynhonnell: Casgliad Presenoldeb

(a) Disgyblion oedran ysgol gorfodol yn unig.
(b) Ysgolion arbennig wedi'u cynnwys hefyd.

Mae Ceredigion hefyd yn cymharu'n dda â'i gymdogion ystadegol yng Nghymru a Lloegr. Mae Ceredigion yn 1af ar gyfer presenoldeb cynradd ac uwchradd o'i gymharu ag Awdurdodau Lleol sydd â nodweddion tebyg (Iaith neu Brydau Ysgol Am Ddim) yng Nghymru yn 2011/12.

Presenoldeb Cynradd

Awdurdodau Lleol tebyg:
Iaith

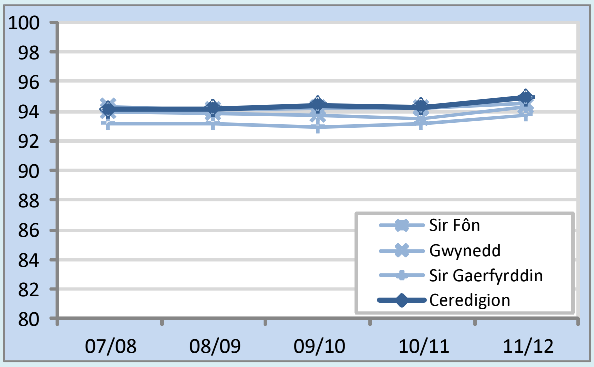

Awdurdodau Lleol tebyg:
Prydau Ysgol Am Ddim

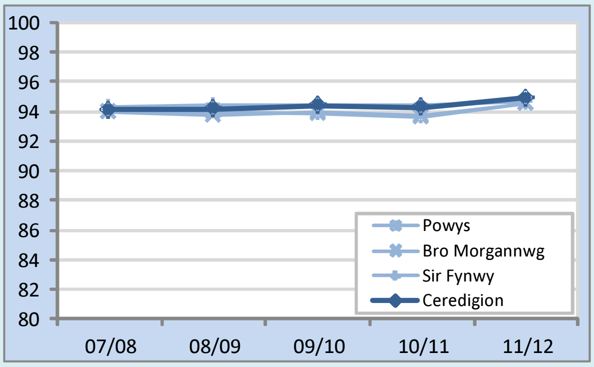

Presenoldeb Uwchradd

Awdurdodau Lleol tebyg:
Iaith

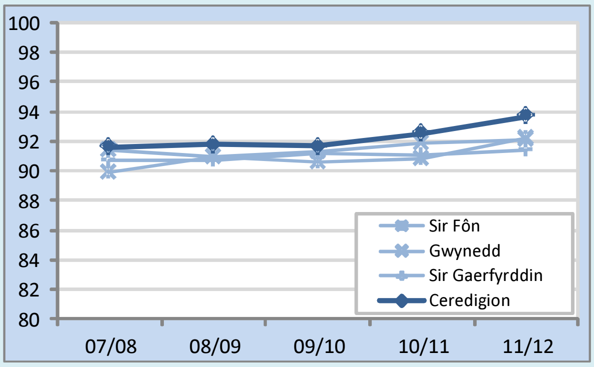

Awdurdodau Lleol tebyg:
Prydau Ysgol Am Ddim

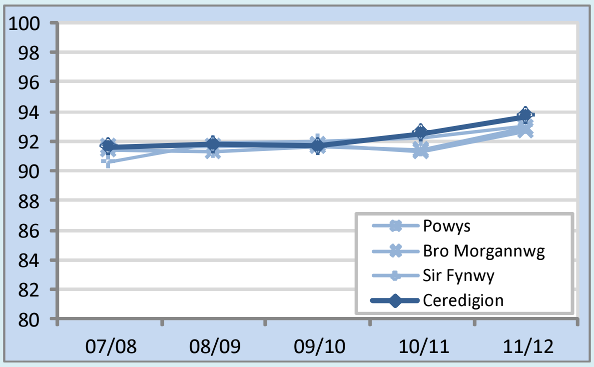

Roedd Ceredigion yn 6ed ar gyfer Awdurdodau Lleol tebyg yn Lloegr yn 2010/11, ond disgwylir i'r safle hwn newid yn sgîl ffigurau presenoldeb diweddaraf Ceredigion (data o Loegr ar gyfer 2011/12 i'w gyhoeddi Mawrth 2013).

Presenoldeb Cynradd

Awdurdodau Lleol tebyg:
Lloegr

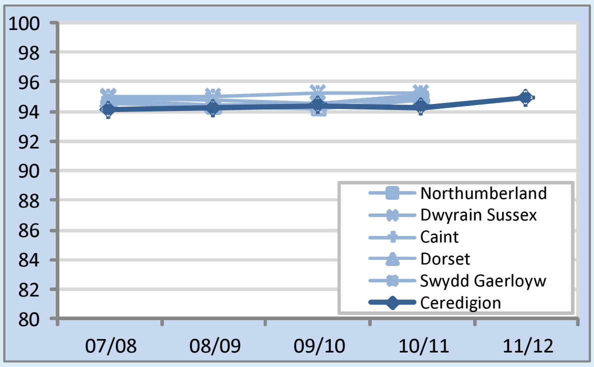

Presenoldeb Uwchradd

Awdurdodau Lleol tebyg:
Lloegr

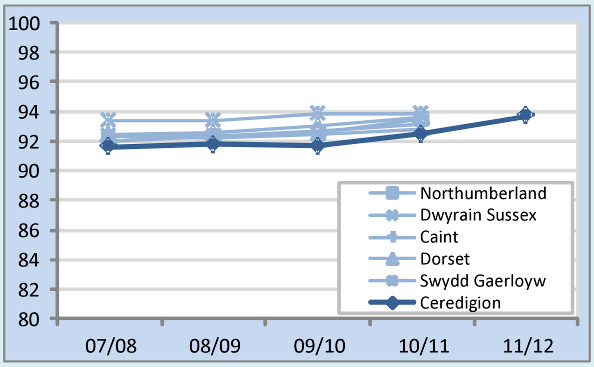

Mae hyn wedi cael ei wneud drwy dargedu cymorth yn ofalus i ysgolion unigol, teuluoedd a disgyblion lle roedd presenoldeb yn is na throthwyon Ceredigion. Disgwylir i bob ysgol gymryd y camau cychwynnol i wella presenoldeb a dilyn y gweithdrefnau penodol a gafodd eu cytuno gyda'r sir (Atodiad 4). Mae hyn wedi'i gynnwys yn y Cytundeb Partneriaeth rhwng ysgolion a'r AALl.

Mae pob ysgol yn cael ei chategoreiddio yn ôl canlyniadau ffurflen graddio presenoldeb (Atodiad 5). Mae'r wybodaeth hon i'w gweld ar y matrics 'Cynnal a Her'. Mae hyn yn cynnig modd i'r gwasanaeth dargedu'r ysgolion hynny sydd angen cymorth ychwanegol a herio'r ysgolion hynny nad ydynt yn gweithredu eu strategaethau presenoldeb yn effeithiol. Mae'r wybodaeth yn cael ei rhannu â'r Swyddogion Gwella Ysgolion a'i chynnwys ar y matrics generig 'Cynnal a Her'. Mae'r fenter hon wedi cael ei rhannu â chonsortiwm De-orllewin a Chanolbarth Cymru a'i chydnabod fel enghraifft o arferion rhagorol (Atodiad 6).

Mae'r awdurdod yn datgan y dylai'r Llywodraethwyr gael gwybodaeth gan y pennaeth bob tymor ynghylch nifer y disgyblion yn yr ysgol sydd â phresenoldeb o lai na 90%. Mae presenoldeb disgyblion unigol sy'n is na 90% yn anfoddhaol ac mae presenoldeb disgybl unigol sy'n is nag 85% yn bryder difrifol, oni bai bod amgylchiadau arbennig.

Mae'r meincnodau y disgwylir i ysgolion eu defnyddio ar gyfer cyfraddau presenoldeb i'w gweld isod.

Cyfradd presenoldeb	***Categori***
95% +	*Rhagorol*
94.5% +	*Da*
92% +	*Digonol*
O dan 92%	*Anfoddhaol*

Os oes angen gwella cyfradd presenoldeb ymhellach mewn ysgolion cynradd neu uwchradd penodol, bydd y gwasanaeth yn paratoi cynllun gweithredu arbennig i'w weithredu yn yr ysgol honno (Atodiad 7).

Mae Swyddogion Cynhwysiant Addysg (SCA) yn gwneud gwaith presenoldeb yng Ngheredigion. Mae gan bob SCA fynediad i system gofrestru electronig ganolog sy'n cwmpasu pob un o ysgolion cynradd yr awdurdod. Mae hyn yn cynnig modd i'r SCA fonitro presenoldeb disgyblion unigol. Mae hefyd yn cynnig modd i swyddogion wirio a yw ysgolion yn marcio'r cofrestri'n briodol ac o fewn yr amserlenni cywir. Mae gwaith ar y gweill bellach i ymestyn y system hon i gynnwys pob un o ysgolion uwchradd yr awdurdod.

Mae'r Arweinydd Tîm yn rheoli'r tîm ond mae hefyd yn gweithio'n benodol gydag un ysgol uwchradd. Bydd yr Arweinydd Tîm hefyd yn cefnogi'r SCA drwy'r sir ac yn ymyrryd yn bersonol mewn achosion cymhleth. Mae SCA yn cael ysgolion dynodedig, ac mae nifer y disgyblion sydd wedi'u dyrannu i'r swyddog yn cael ei effeithio gan nifer y Prydau Ysgol Am Ddim a disgyblion AAA mewn ysgolion penodol.

SCA	A	B	C	Ch/ D	Dd
Trefniadau dan gontract	A/LI	A/LI	A/LI	CYFWERTH AG A/LI	A/LI
SCA: Cymhareb disgyblion ar gyfer presenoldeb**	1:1567	1:1325	1:2340	1:1050	1:3382
Cymharydd cenedlaethol ar gyfer presenoldeb SCA: Disgybl pro rata	1:1500	1:1500	1:1500	1:1500	1:1500

*** Mae SCA hefyd yn cyflawni dyletswyddau ychwanegol fel yr amlinellir isod, ac mae hyn wedi'i adlewyrchu hefyd yn nifer y disgyblion a ddyrennir i swyddogion unigol.*

Mae'r Arweinydd Tîm a phob SCA yn hynod gymwysedig ac wedi ymgymryd â rôl arbenigol yn ogystal â gwaith presenoldeb cyffredinol. Mae'r swyddogion wedi cael hyfforddiant penodol ar gyfer y rolau hyn. Mae'r rôl arbenigol hon yn cynnig modd i'r swyddog ddatblygu cysylltiad agos â'r ysgolion ac asiantaethau eraill mewn perthynas â'r arbenigedd penodol. O ganlyniad, mae gwybodaeth wedi cael ei rhannu'n fwy effeithiol rhwng asiantaethau a grwpiau eraill gan gynnwys:

- grŵp MARAC sy'n delio â thrais domestig;
- datblygu'r Tîm o Amgylch y Teulu;
- Addysg Ddewisol Gartref;
- y Tîm Cyfiawnder Ieuenctid;
- y Gwasanaeth Cynnal Ymddygiad (0.5), yn cefnogi presenoldeb yn yr Uned Cyfeirio Disgyblion;
- y rhaglen gwricwlaidd arall a'r Gwasanaeth Ieuenctid sy'n gweithio ar ddarpariaeth addysgol arall ar gyfer y cohort 14-16, a datblygu mentrau ar gyfer cwricwlwm arall ar gyfer disgyblion Cyfnod Allweddol 3.

Mae Swyddogion Cynhwysiant Addysg yn gydran allweddol yng ngwasanaeth gwella ysgolion Ceredigion. Mae'r tîm gwella ysgolion ehangach yn cwrdd bob mis i drafod amrywiaeth o faterion yn ymwneud â gwella ysgolion. O ganlyniad, mae'r swyddogion wedi datblygu dealltwriaeth dda iawn o'u cyfraniad at wella agweddau ar arweinyddiaeth ysgolion, deilliannau disgyblion, materion cwricwlaidd a bugeiliol yn ogystal â phresenoldeb.

Cyrhaeddiad

Yn ôl y disgwyl, po fwyaf o amser y mae disgybl yn yr ysgol, yr uchaf eu graddau ym mhob Cyfnod Allweddol. Mae'r tabl isod yn dangos sut roedd disgyblion 15 oed wedi perfformio yng Nghyfnod Allweddol 4 yn 2011/12, yn ôl cyfradd absenoldeb (trothwy Lefel 2 gan gynnwys gradd A*-C mewn TGAU Cymraeg/Saesneg a Mathemateg).

Canlyniadau cynhwysol Lefel 2 (CA4), yn ôl cyfradd absenoldeb: 2011/12 (a)

Canran y disgyblion 15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academaidd

		Ceredigion (ch)		*Cymru (d)*	
		Cohort	**%**	*Cohort*	*%*
2011/12 (b)	Absenoldeb 4%	**217**	**65.9**	~	~
	4% < Absenoldeb ≤ 6%	**146**	**61.6**	~	~
	6% < Absenoldeb ≤ 10%	**150**	**56.0**	~	~
	10% < Absenoldeb ≤ 20%	**146**	**28.8**	~	~
	20% < Absenoldeb ≤ 30%	**28**	**21.4**	~	~
	30% < Absenoldeb ≤ 50%	**11**	**27.3**	~	~
	50% < Absenoldeb	**1**	**0.0**	~	~
	Pob disgybl (c)	**706**	**52.1**	***35,404***	***51.1***

Ffynhonnell: CA4/Casgliad Absenoldeb cyfatebol

(a) Dylid bod yn ofalus wrth gymharu rhwng data cyrhaeddiad ar gyfer categorïau lle mae llai na 50 yn y cohort.
(b) Gwnaethpwyd newid i'r codau yn y Casgliad Absenoldeb yn 2011/12, felly dylid bod yn ofalus wrth gymharu â blynyddoedd blaenorol.
(c) Gall "Pob Disgybl" gynnwys rhai disgyblion na ellir eu cyfateb o CA4 i'r Casgliad Absenoldeb, felly mae'n bosib na fydd swm y rhesi yn cyfateb yn berffaith.
(ch) Ffigurau Ceredigion hefyd yn cynnwys disgyblion UCD.
(d) Ffigurau Cymru hefyd yn cynnwys disgyblion newydd (NEWBE). Data 2011/12 i'w gyhoeddi ym mis Mawrth 2013.

Atodiad 1

Tudalen 17

Atodiad 1: Cipolwg o Ganolfan Athrawon

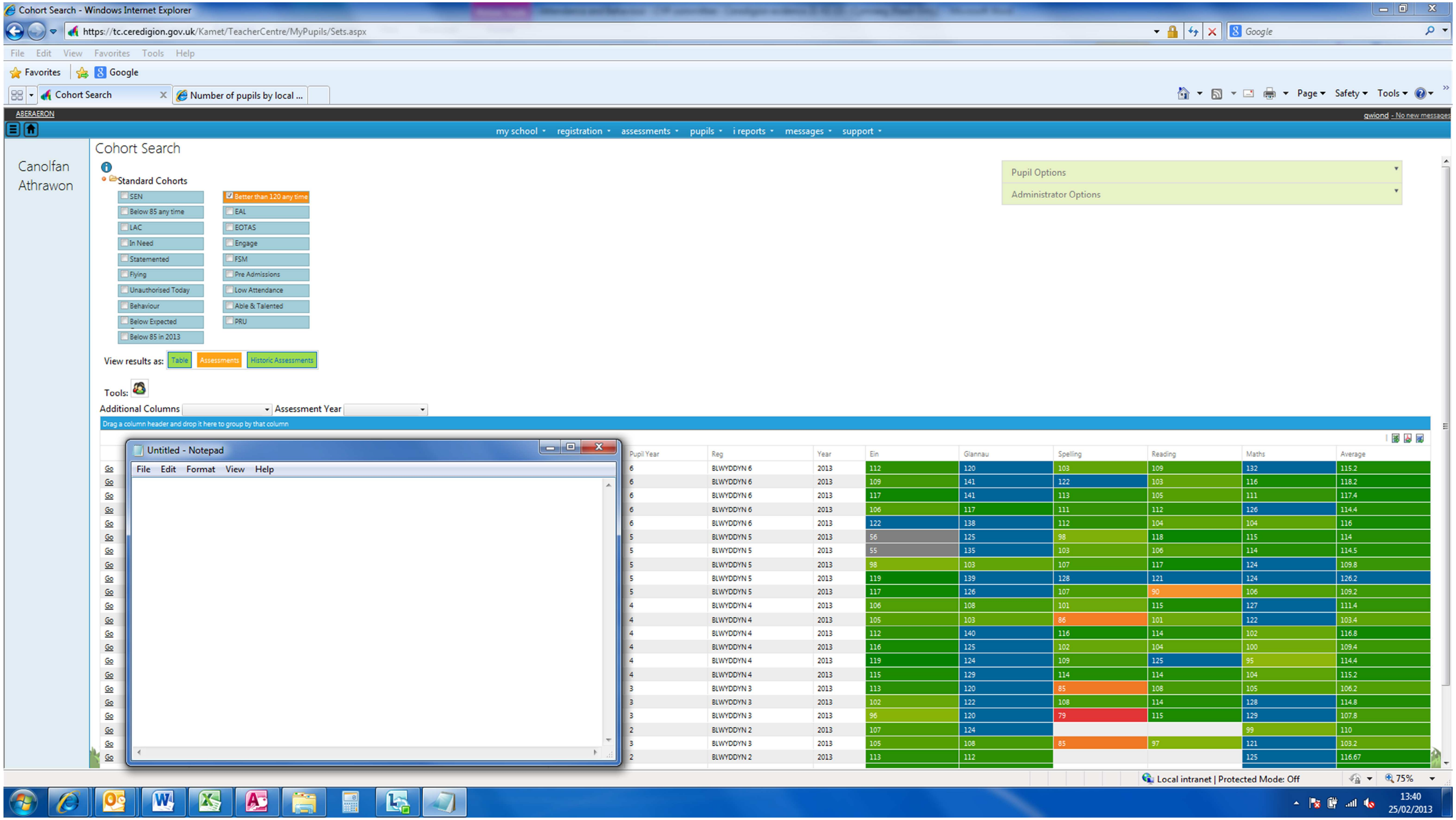

Atodiad 2: Tîm Cynnal Ymddygiad Ceredigion

GWASANAETH CYNNAL YMDDYGIAD CEREDIGION

	Sylwadau	Gradd
Oes gan yr ysgol Bolisi Ymddygiad cyfredol yn ei le y mae staff a disgyblion yn gwybod amdano?		
Oes gan yr ysgol bolisi 'Ymyrraeth Gorfforol' cyfredol?		
Oes tystiolaeth bod y polisïau yn cael eu gweithredu'n gyson drwy'r ysgol?		
A gafwyd gwaharddiad parhaol yn ystod y flwyddyn academaidd hon (2011-2012)?		
A gafwyd gwaharddiad dros dro yn ystod y flwyddyn academaidd hon (2011 - 2012)?		
Oes systemau bugeiliol effeithiol yn weithredol yn yr ysgol? h.y. oes cynlluniau cymorth ymddygiad gan y disgyblion mwyaf agored i newid? Oes darpariaeth ychwanegol gan yr ysgol sy'n cynnig cymorth i grwpiau bach/unigolion?		
Oes tystiolaeth bod yr hyfforddiant a ddarparwyd wedi cael effaith ar weithdrefnau dyddiol yr ysgol? e.e. cyrsiau Team-Teach/SEBSA/AD/WS?		
Oes tystiolaeth bod yr ysgol yn gwneud cyfeiriadau amserol a phriodol i sicrhau cymorth amlasiantaeth ar gyfer unigolion neu deuluoedd agored i niwed?		

Rhesymeg

Oes gan yr ysgol Bolisi Ymddygiad cyfredol yn ei le y mae staff a disgyblion yn gwybod amdano?	**4**	**4: polisi yn ei le ac wedi cael ei gymeradwyo gan y Corff Llywodraethu eleni** **3: polisi yn ei le a bwriad i'w adolygu yn ystod y flwyddyn academaidd nesaf i'w gyflwyno i'r Corff Llywodraethu** **2: polisi yn ei le ac wedi cael ei adolygu yn ystod y tair blynedd diwethaf:** **1: polisi yn ei le** **0: dim polisi cyfredol**
Oes gan yr ysgol bolisi 'Ymyrraeth Gorfforol' cyfredol?	**2**	**2: polisi yn ei le sydd wedi cael ei dderbyn gan y Corff Llywodraethu;** **1: polisi yn cael ei lunio yn ystod y flwyddyn academaidd nesaf** **0: dim polisi - dim cynllun**
Oes tystiolaeth bod y polisïau yn cael eu gweithredu'n gyson drwy'r ysgol?	**3**	**3: staff a disgyblion yn ymwybodol o'r system cynnal ymddygiad sy'n cael ei gweithredu yn rheolaidd trwy'r ysgol gyfan;** **2: elfennau o'r polisi yn cael eu gweithredu'n gyson;** **1: dim llawer o gysondeb i'w weld yn yr ysgol** **0: dim tystiolaeth bod yr ysgol yn dilyn un system benodol**
A gafwyd gwaharddiad parhaol yn ystod y flwyddyn academaidd hon (2011-2012)?	**2**	**2-0 gwaharddiad parhaol** **0 gwaharddiad parhaol**
A gafwyd gwaharddiad dros dro yn ystod y flwyddyn academaidd hon (2011-2012)?	**2**	**2: dim gwaharddiadau dros dro** **1: 1 disgybl penodol wedi'i wahardd dros dro** **0: mwy nag un disgybl wedi'i wahardd dros dro**

Oes systemau bugeiliol effeithiol yn weithredol yn yr ysgol? h.y. oes cynlluniau cynnal ymddygiad gan y disgyblion mwyaf agored i newid? Oes darpariaeth ychwanegol gan yr ysgol sy'n cynnig cymorth i grwpiau bach/unigolion?	2	2: tystiolaeth gadarn bod yr ysgol yn defnyddio adnoddau'r ysgol i gefnogi disgyblion unigol: e.e. amser gyda'r Cydlynydd AAA/Cynlluniau Ymddygiad Unigol/Amser Cylch 1: tystiolaeth bod yr ysgol yn defnyddio rhai adnoddau yn yr ysgol i gefnogi unigolion/grwpiau 0: dim tystiolaeth - gall fod yn ddibynnol ar gymorth allanol
Oes tystiolaeth bod yr hyfforddiant a ddarperir wedi cael effaith ar weithdrefnau dyddiol yr ysgol? e.e. cyrsiau Team-Teach/SEBSA/AD/WS?	3	3: tystiolaeth bod hyfforddiant wedi dylanwadu ar bolisi, darpariaeth a gweithredu'r ysgol o ddydd i ddydd; 2: tystiolaeth bod agweddau ar yr hyfforddiant wedi dylanwadu ar y mwyafrif o fewn yr ysgol 1: tystiolaeth bod agweddau ar yr hyfforddiant wedi dylanwadu ar unigolion o fewn yr ysgol 0: dim tystiolaeth o gwbl
Oes tystiolaeth bod yr ysgol yn gwneud cyfeiriadau amserol a phriodol i sicrhau cymorth amlasiantaeth ar gyfer unigolion neu deuluoedd agored i niwed?	2	2: cyfeiriadau perthnasol a phriodol - tystiolaeth bod asiantaethau amrywiol yn cefnogi'r ysgol lle y bo angen 1: tystiolaeth berthnasol a phriodol y rhan fwyaf o'r amser; 0: dim tystiolaeth - yn dibynnu ar asiantaethau megis y Tîm Cynnal Ymddygiad i wneud cyfeiriadau ar gyfer cymorth

Atodiad 3: Gwasanaeth Cynnal Ymddygiad

Strategaeth Gwasanaeth Cynnal Ymddygiad Ceredigion

Cynnwys

1. Egwyddorion y Gwasanaeth
2. Amcanion y Gwasanaeth
3. Tîm Cynnal Ymddygiad Ceredigion
4. Cod Ymarfer AAA
5. Strategaethau Ymyrraeth Gynnar
    a. Ymyraethau ysgol gyfan
    b. Cymorth yn y dosbarth
    c. Cymorth unigol
    ch. Rôl yr Uned Cyfeirio Disgyblion

Gwasanaeth Cynnal Ymddygiad - Ceredigion

Egwyddorion

'Creu dull ymateb graddedig ar gyfer cynnal ymddygiad a fydd yn cynnwys helpu ysgolion prif ffrwd i reoli ymddygiad, cynnig cyfleoedd datblygiad proffesiynol i staff mewn (hyfforddiant) rheoli ymddygiad, ymestyn y gwasanaeth allgymorth SEBSA (Cynorthwywyr Cymorth Cymdeithasol, Emosiynol ac Ymddygiadol) i gynnwys y sector uwchradd, addasu ymagwedd gyson at y model HAFAN ac ENCIL ym mhob ysgol uwchradd a sefydlu darpariaethau arbenigol a fydd yn bodloni anghenion pobl ifanc ag Anawsterau Cymdeithasol, Emosiynol ac Ymddygiadol mewn modd hyblyg ac effeithiol yng Ngheredigion.'

Amcanion

- Hyrwyddo gweithio mewn partneriaeth a datblygu ymagwedd gyfannol at helpu pobl ifanc sydd ag Anawsterau Cymdeithasol, Emosiynol a/neu Ymddygiadau rhwng pob asiantaeth;
- Sicrhau ymagwedd gyson at y model HAFAN/ENCIL yn y saith ysgol uwchradd;
- Datblygu ymhellach cyfleoedd cwricwlwm ar gyfer disgyblion yng Nghyfnod Allweddol 2 a 3 yn seiliedig ar ganllawiau Cwricwlwm 2008;
- Datblygu Darpariaeth Cynnal Ymddygiad priodol yn seiliedig ar ymateb graddedig sy'n bodloni anghenion disgyblion ag Anawsterau Cymdeithasol, Emosiynol ac Ymddygiadol yng Nghyfnod Allweddol 2 a 3 yn ogystal â pharhau i gefnogi nifer fach o ddisgyblion yng Nghyfnod Allweddol 4;
- Cynnig cyfleoedd a hwyluso disgyblion sy'n defnyddio'r ddarpariaeth ar fwy nag un safle os yw'n briodol i fodloni anghenion unigol;

- Amgylchedd cefnogol i arwain disgyblion yn ôl i addysg brif ffrwd lwyddiannus neu leoliadau addysgol priodol eraill;
- Datblygu rhaglen hyfforddi ar draws y sir i bob aelod o staff sy'n gweithio ochr yn ochr â disgyblion ag Anawsterau Cymdeithasol, Emosiynol ac Ymddygiadol, gan gynnwys staff canolog a staff sy'n gweithio mewn ysgolion;
- Lleihau nifer y gwaharddiadau cyfnod penodol a pharhaol yng Ngheredigion.

Gwasanaeth Cynnal Ymddygiad Ceredigion

Mae Gwasanaeth Cynnal Ymddygiad Ceredigion yn gweithio mewn partneriaeth â'r gymuned ysgol gyfan a chydweithwyr amlasiantaeth i hyrwyddo'r safonau ymddygiad gorau posibl sy'n hybu dulliau addysgu a dysgu effeithiol. Ein nod yw rhannu gwybodaeth ar bob agwedd ar gymorth ymddygiad er mwyn i bob aelod o staff ddysgu o arfer da pobl eraill, gan weithio i wella ymddygiad plant a phobl ifanc.

Bydd y Gwasanaeth Cynnal Ymddygiad yn cynnig:

- Cymorth ac arweiniad i ddisgyblion unigol;
- Cymorth ac arweiniad i athrawon unigol;
- Hyfforddiant i staff ysgol gyfan;
- Hyfforddiant i lywodraethwyr ac eraill sy'n gweithio gyda phlant;
- Cynnig cyswllt rhwng rhieni, yr ysgol a chydweithwyr amlasiantaeth lle y bo'n briodol.

Cod Ymarfer Anghenion Addysgol Arbennig Cymru

Mae Cod Ymarfer AAA Cymru 2002 yn rhoi canllawiau clir ar sut i ymateb mewn dull graddedig i anghenion disgyblion, gan gynnwys y gofyniad statudol i asesu angen a gwneud a chynnal datganiadau o AAA pan fydd angen.

Yn achos y rhan fwyaf o ddisgyblion yn ysgolion Ceredigion y mae eu hymddygiad unigol yn achos o bryder, nid yw'n ofynnol iddynt gael Datganiad o Anghenion Addysgol Arbennig ac mae eu hanghenion yn cael eu hateb yn briodol gan yr ysgol sy'n gwneud trefniadau mewnol trwy gam Gweithredu gan yr Ysgol y Cod Ymarfer.

Pan fydd ysgolion yn gofyn am gymorth allanol pellach, caiff ei ddarparu trwy'r cynllun Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy, Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy Manylach, Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy Estynedig neu drwy gynnal Asesiad Statudol. Fodd bynnag, mae Gwasanaeth Cynnal Ymddygiad Ceredigion yn ceisio darparu cymorth cychwynnol, cyngor ac arweiniad ar sut i wella ymddygiad disgyblion unigol yn gynnar yn yr ymateb graddedig.

Strategaethau Ymyrraeth Gynnar

Gall ymddygiad gwael a heriol ddeillio o amryw o ffactorau gan gynnwys:

- Anhawster o ran ymdopi â gwaith ysgol;
- Gwaith ysgol nad yw'n bodloni'r anghenion dysgu;
- Hunanhyder isel;
- Perthynas wael ag athrawon;
- Addysgu gwael;
- Perthynas wael â disgyblion eraill gan gynnwys bwlio;
- Anfodlon â'r cwricwlwm sy'n cael ei gynnig yn yr ysgol;
- Pwysau gan eraill i ymddwyn mewn ffordd sy'n gwrthdaro ag awdurdod;
- Amgylchiadau anodd gartref, gan gynnwys diffyg disgyblaeth a rheolaeth gan rieni.

Mae helpu disgyblion ag Anawsterau Cymdeithasol, Emosiynol neu Ymddygiadol yn golygu bod rhaid i'r Gwasanaeth Cynnal Ymddygiad gydweithio'n agos â phartneriaid ac asiantaethau eraill, yn enwedig pan fydd yr ymddygiad yn deillio o amgylchiadau gartref. Mae Gwasanaeth Cynnal Ymddygiad Ceredigion yn cyfrannu at ddulliau gweithio amlasiantaeth, ac yn eu cefnogi'n llawn, gan eu bod yn cynnig ymagwedd ddi-dor, gynhwysfawr at gefnogi anghenion plant a phobl ifanc o fewn yr Awdurdod Lleol.

Mae'r gwasanaeth yn cydweithio'n agos â:

- Rhieni/gwarcheidwaid/gofalwyr
- Athrawon a staff cymorth
- Gwasanaeth Seicoleg Addysg
- Athrawon Ymgynghorol AAA
- Gwasanaeth Cynhwysiant Addysg
- Swyddogion Gwella Ysgolion
- Tîm Teulu
- Gwasanaethau Cymdeithasol
- Gwasanaeth Troseddau Ieuenctid
- Gwasanaeth Ieuenctid
- Gweithwyr Iechyd Meddwl Sylfaenol
- Asiantaethau Gwirfoddol
- Yr heddlu
- SNAP

Y gwasanaeth a ddarperir

Cynigiwn gymorth i bob ysgol gynradd ac uwchradd yn y sir. Gweithiwn yn agos â phenaethiaid, Cydlynwyr Anghenion Ychwanegol a Phenaethiaid Cynhwysiant i sicrhau bod y cymorth a gynigir gan y gwasanaeth yn ateb anghenion yr ysgol a'r person ifanc.

Cymorth Ysgol Gyfan

- Ar ddechrau'r tymor academaidd, cynhelir cyfarfod cynllunio â phob un o'r saith ysgol uwchradd i drafod cynnydd HAFAN ac ENCIL. Mae'r cyfarfod cynllunio yn gyfle i drafod materion ysgol gyfan, disgyblion unigol sy'n achosi pryder a gofynion hyfforddi staff o fewn y maes Anawsterau Cymdeithasol, Emosiynol ac Ymddygiadol. Cynhelir cyfarfod adolygu yn nhymor y gwanwyn;
- Ymgynghori a chyngor am y polisi ymddygiad ysgol gyfan;
- Darparu hyfforddiant staff, HMS a phresenoldeb mewn cyfarfodydd staff fel y bo'n briodol;
- Strategaethau rheoli ymddygiad cadarnhaol i ddatblygu ymagwedd gyson o fewn yr ysgol. Mae Ceredigion yn defnyddio'r ymagwedd 'Disgyblu Cadarnhaol' i wella safonau ymddygiad. Mae'r ymagwedd yn hyrwyddo amgylcheddau ystafell ddosbarth diogel drwy feithrin parch at ein gilydd. Mae'n annog staff i ddefnyddio canmoliaeth ac ymddygiad cadarnhaol i annog dysgu effeithiol;
- Cyngor ar fentrau/ganllawiau a gweithdrefnau'r AALl/cenedlaethol i blant sydd ag Anawsterau Cymdeithasol, Emosiynol a/neu Ymddygiadol;
- Helpu i sefydlu ymagwedd gyson at y cyfleuster HAFAN ac ENCIL o fewn y saith ysgol uwchradd. Mae cydlynydd canolog yn cael ei secondio (0.4) i helpu i sefydlu'r cyfleuster, rhannu arfer da ymysg ysgolion a chefnogi datblygu cyfleusterau pellach ar y safle. Mae'r cydlynydd yn ymweld â'r holl ysgolion bob hanner tymor.

Cymorth yn y Dosbarth

- Rhannu technegau rheoli ymddygiad cadarnhaol;
- Modelu gwersi fel y bo'n briodol;
- Cynnig hyfforddiant a hwyluso sefydlu'r defnydd effeithiol o amser cylch i helpu staff i reoli ymddygiad disgyblion;
- Syniadau ar gyfer gwneud yr ardal addysgu yn amgylchedd dysgu mwy cadarnhaol;
- Gwaith pontio gyda Blwyddyn 6-7;
- Helpu athrawon a disgyblion i greu a darparu Cynllun Ymddygiad Unigol effeithiol, gan gynnwys gosod targedau CAMPUS;
- Os yw'n briodol, gall staff addysgu yn yr UCD helpu athrawon dosbarth ar sail allgymorth - mae'r cymorth hwn yn cynnwys addysgu tîm, helpu yn y dosbarth a chynnig cyngor ac arweiniad, fel y bo angen.

Cymorth Unigol - bydd rhaid i'r holl strategaethau cymorth unigol gael cydsyniad rhieni. Gellir cyfeirio disgybl i'r gwasanaeth drwy ddefnyddio'r Ffurflen Cymorth Cais Cynhwysiant.

- Mynychu cyfarfodydd gyda rhieni/gofalwyr ac asiantaethau eraill. Gwneir hyn drwy'r cyfarfod Cynllun Cymorth Bugeiliol (CCB). Cynhelir CCB os nad yw disgybl yn ymateb i gamau gweithredu'r ysgol i ymdrin â dadrithiad a gall fod mewn perygl difrifol o gael ei wahardd yn barhaol neu gyflawni tramgwydd troseddol. Mae'r cyfarfod CCB yn gyfle i'r holl asiantaethau sy'n gweithio i gefnogi'r person ifanc a'r teulu drafod a chytuno ar gynllun cymorth cydlynol. Dylai'r cynllun gael ei adolygu o leiaf bob chwe wythnos ac yn fwy aml os oes angen;
- Arsylwi yn y dosbarth;
- Asesu unigol gan gynnwys Llythrennedd Emosiynol, proffiliau ymddygiad a fi fy hun fel Dysgwr;
- Cyngor ar gynllunio a gwerthuso rhaglenni unigol i ddisgyblion;
- Rhaglen waith un i un gyda'r disgybl - fe'i cychwynnir yn dilyn asesiad unigol;
- Gwaith ymyrryd tymor byr wedi'i hwyluso gan SEBSA (Cynorthwywyr Cymorth Cymdeithasol ac Emosiynol). Gellir cyfeirio i gael cymorth gan gynorthwyydd am gyfnod penodol. Mae'r cynorthwy-ydd yn gweithio ochr yn ochr â'r disgybl yn y dosbarth, yn hwyluso rhaglenni unigol megis rheoli dicter, colled a phrofedigaeth a chynyddu hunan-barch. Mae'r cynorthwy-ydd hefyd yn hwyluso sesiynau amser cylch yn yr ysgol, yn cefnogi athrawon dosbarth i sefydlu ymagwedd gyson tuag at gymorth ymddygiad drwy'r ymagwedd disgyblu cadarnhaol. Mae hyn yn cynnwys plannu'r ymagweddu o reolau, gwobrwyon a chanlyniadau ar lefel oedran briodol. Mae'r cynorthwy-ydd yn gweithio ochr yn ochr â'r disgybl/person ifanc i'w helpu i gyrraedd y targedau a osodwyd yn eu Cynllun Ymddygiad Unigol;
- Mae'r disgyblion a allai fod angen ychydig o gymorth ychwanegol wrth bontio i'r ysgol uwchradd yn cael eu hadnabod yn gynnar ym Mlwyddyn 6, ac mae'r gwasanaeth cynorthwy-ydd yn hwyluso rhaglen bontio yn ystod tymor yr haf sy'n cynnwys paratoi ar gyfer ysgol uwchradd, ymweliadau ychwanegol a thrafod unrhyw bryderon yn dilyn ymweliadau.

Rôl yr Uned Cyfeirio Disgyblion

Mae'r AALl yn cydnabod yn achos nifer fach o ddisgyblion ni fydd addysg brif ffrwd yn briodol iddynt dros dro. Yn yr achosion hyn, pan fydd y strategaethau uchod wedi cael eu defnyddio, gall fod yn briodol i ddisgybl fynychu darpariaeth ganolog (UCD) am gyfnod dros dro, diffiniedig. Mae Ceredigion newydd agor canolfan fach yng Nghyfnod Allweddol 2 o fewn ysgol brif ffrwd i helpu disgyblion ag Anawsterau Cymdeithasol, Emosiynol a/neu Ymddygiadol. Mae'r ddarpariaeth hon yn seiliedig ar yr egwyddorion meithrin sy'n helpu addysgu disgyblion sut i feithrin perthynas well ag oedolion a datblygu cymorth gan gyfoedion. Dangoswyd bod hyn yn gwella

ymddygiad, cyrhaeddiad a phresenoldeb disgyblion ac mae'n cynyddu hyder a hunan-barch disgyblion. Mae AALl Ceredigion yn darparu ymyrraeth addysgol tymor byr yng Nghyfnod Allweddol 3 sy'n ceisio naill ai gynnal lleoliad prif ffrwd y disgybl, neu mewn rhai achosion, os yw hyn eisoes wedi chwalu, hwyluso disgybl i ddychwelyd â chymorth i ail ysgol brif ffrwd cyn gynted ag y bo'n briodol. Rhagwelir na fydd disgyblion sy'n mynychu'r ddarpariaeth Cyfnod Allweddol 4 yn debygol o ddychwelyd i'r brif ffrwd ac felly bydd angen ystyried yn ofalus ehangder y cwricwlwm a gynigir a'r cyfleoedd ar gyfer cysylltiadau ag ysgolion prif ffrwd.

Mae Ceredigion wedi ymrwymo i sicrhau bod pob disgybl sy'n cael ei addysgu o fewn yr UCD yn cael mynediad i ddarpariaeth hyblyg ac effeithiol sy'n bodloni eu hanghenion unigol, yn ogystal â chael mynediad i brofiad addysgu a dysgu o ansawdd uchel.

Mae gwybodaeth bellach o ran derbyn disgyblion i'r UCD ar gael yn y pecyn derbyn yn y canolfannau.

Rhwydweithiau a chymorth lleol

Yn ogystal, mae AALl Ceredigion yn cynnal cyfarfodydd bob tymor â'r athrawon Cynhwysiant Cyswllt (ysgolion uwchradd) a'r Cydlynwyr Anghenion Addysgol Arbennig (cynradd ac uwchradd). Mae hefyd yn bwriadu sefydlu rhwydwaith ar gyfer cydlynwyr HAFAN/ENCIL yn ystod tymor y Nadolig. Yn ystod y cyfarfodydd gall staff drafod datblygiadau cyfredol, arferion ymddygiad, dulliau dysgu, addysgu a materion perthnasol eraill. Mae'r rhwydweithiau hefyd yn gyfleoedd i rannu arfer da ac i staff fwydo i mewn i gynllun tymor hir yr awdurdod. Mae aelodaeth yn ehangu ac ar hyn o bryd mae'n cynnwys cynrychiolaeth o'r gwasanaeth Seicoleg Addysg, Gwasanaeth Cynhwysiant Addysg a Swyddogion Gwella Ysgolion.

Atodiad 4: Cytundeb Partneriaeth

Cytundeb Partneriaeth

Cefnogi disgyblion sy'n agored i niwed

Presenoldeb a gwaharddiadau

Bydd ysgolion a'r ALI yn cytuno i osod a monitro targedau presenoldeb a gwahardd er mwyn bodloni targedau cenedlaethol.

ALI	YSGOL/CORFF LLYWODRAETHU
• Ceisio gwella cyrhaeddiad addysgol drwy gynyddu presenoldeb a lleihau nifer y diwrnodau sy'n cael eu colli drwy waharddiadau (gweithredu wedi'i gytuno rhwng yr ALI a LIC fel rhan o'r 'Matrics Gwella Perfformiad'). • Monitro a dadansoddi cyfraddau presenoldeb - data a gwybodaeth berthnasol yn cael eu rhannu ag ysgolion er mwyn dathlu neu herio cyfraddau presenoldeb. • Paratoi ffurflen graddio presenoldeb blynyddol ar gyfer pob ysgol i'w defnyddio yn y matrics gwella perfformiad. • Paratoi adroddiadau presenoldeb tymhorol sy'n dangos achosion sydd ar y gweill (ysgolion cynradd yn unig). • Herio ysgolion sydd heb gwrdd â'r targedau. • Ymweld ag ysgolion (Swyddogion Cynhwysiant Addysg) yn gyson i roi cyngor ac arweiniad ar wella presenoldeb a materion cysylltiedig. • Cael yr holl gyfeiriadau i'w hymchwilio yn unol â Strategaeth Gwella Presenoldeb Ysgolion yr ALI. • Cynnig cymorth a chyngor i benaethiaid	• Cynnal cofrestr gyflawn a chywir o'r holl ddisgyblion ar y gofrestr (mae'r gofrestr ysgol yn ddogfen gyfreithiol ac yn gyfrifoldeb y Pennaeth). • Cofnodi presenoldeb pob disgybl ar y gofrestr. Mae'n rhaid cofnodi pob sesiwn bore a phrynhawn yn ystod y tymor gan ddefnyddio'r system electronig. • Penaethiaid i gytuno ar gyfanswm targedau absenoldeb â chorff llywodraethu'r ysgol bob blwyddyn. • Penaethiaid i adolygu a monitro cyfraddau presenoldeb bob tymor a gweithredu lle y bo angen yn unol â 'Strategaeth Gwella Presenoldeb Ysgolion' yr ALI. • Penaethiaid i wirio'r cofrestri electronig ar ddiwedd pob wythnos i sicrhau nad oes unrhyw 'farciau absennol' (ysgolion cynradd yn unig). • Ymateb i adroddiadau presenoldeb tymhorol cyn pen 10 diwrnod gwaith (ysgolion cynradd yn unig). • Ymateb i'r her a roddir gan yr ALI pan nad yw targedau'n cael eu bodloni. • Dychwelyd cyfraddau presenoldeb i'r ALI yn electronig yn unol â chanllawiau

i'w helpu i fodloni argymhellion LlC ynghylch gweithdrefnau gwahardd fel yr amlinellir yng Nghylchlythyr Rhif 1/2004 'Gwaharddiadau Ysgol ac Unedau Cyfeirio Disgyblion', neu unrhyw ddogfennau dilynol LlC sy'n diwygio'r gweithdrefnau hynny. • Dadansoddi a lledaenu data cymharol ar waharddiadau ysgol uwchradd cyfnod penodol a pharhaol. • Mynychu'r holl gyfarfodydd Llywodraethwyr lle y trafodir gwaharddiadau parhaol.	Llywodraeth Cymru. • Dilyn argymhellion LlC ynghylch y gweithdrefnau gwahardd a amlinellir yng Nghylchlythyr Rhif 1/2004 'Gwaharddiadau o Ysgolion ac Unedau Cyfeirio Disgyblion' neu unrhyw ddogfennau LlC dilynol sy'n diwygio'r gweithdrefnau hyn.
Os yw Cytundeb Lefel Gwasanaeth (CLG) wedi cael ei gytuno ar gyfer gwasanaethau clercio rhwng yr ysgol ac ALl Ceredigion, bydd yr awdurdod yn trefnu, yn cofnodi ac yn delio â'r holl ohebiaeth sy'n ymwneud ag apêl yn erbyn gwaharddiad cyfnod penodol neu waharddiad parhaol. **Os nad oes unrhyw gytundeb, bydd Clerc y Corff Llywodraethu yn gyfrifol am yr holl weithdrefnau sy'n ymwneud â materion disgyblu.**	

Cysylltiadau Ceredigion

Gillian Evans ☎01970 633605
Swyddog Gwella Ysgolion ✉ gilliane@ceredigion.gov.uk

Stuart Bradley ☎ 01970 633619
Arweinydd Tîm Swyddogion Cynhwysiant Addysg ✉ Stuartb@ceredigion.gov.uk

Dogfennau Ategol
Strategaeth Gwella Presenoldeb Ysgolion Ceredigion
'Presenoldeb Ysgolion yng Ngheredigion - Argymhellion ar gyfer Arfer Da'.

Cynnal Disgyblion a Chynhwysiant - LlC Tachwedd 2006
Cylchlythyr Rhif: 1/2004 'Gwaharddiadau o ysgolion ac Unedau Cyfeirio Disgyblion' - LlC Ionawr 2004

Mae targedau tymor canolig a hirdymor yn cael eu gosod yn y Cytundeb Partneriaeth ar gyfer presenoldeb ac ymddygiad

Atodiad 4b: Gweithdrefnau ar gyfer Absenoldeb

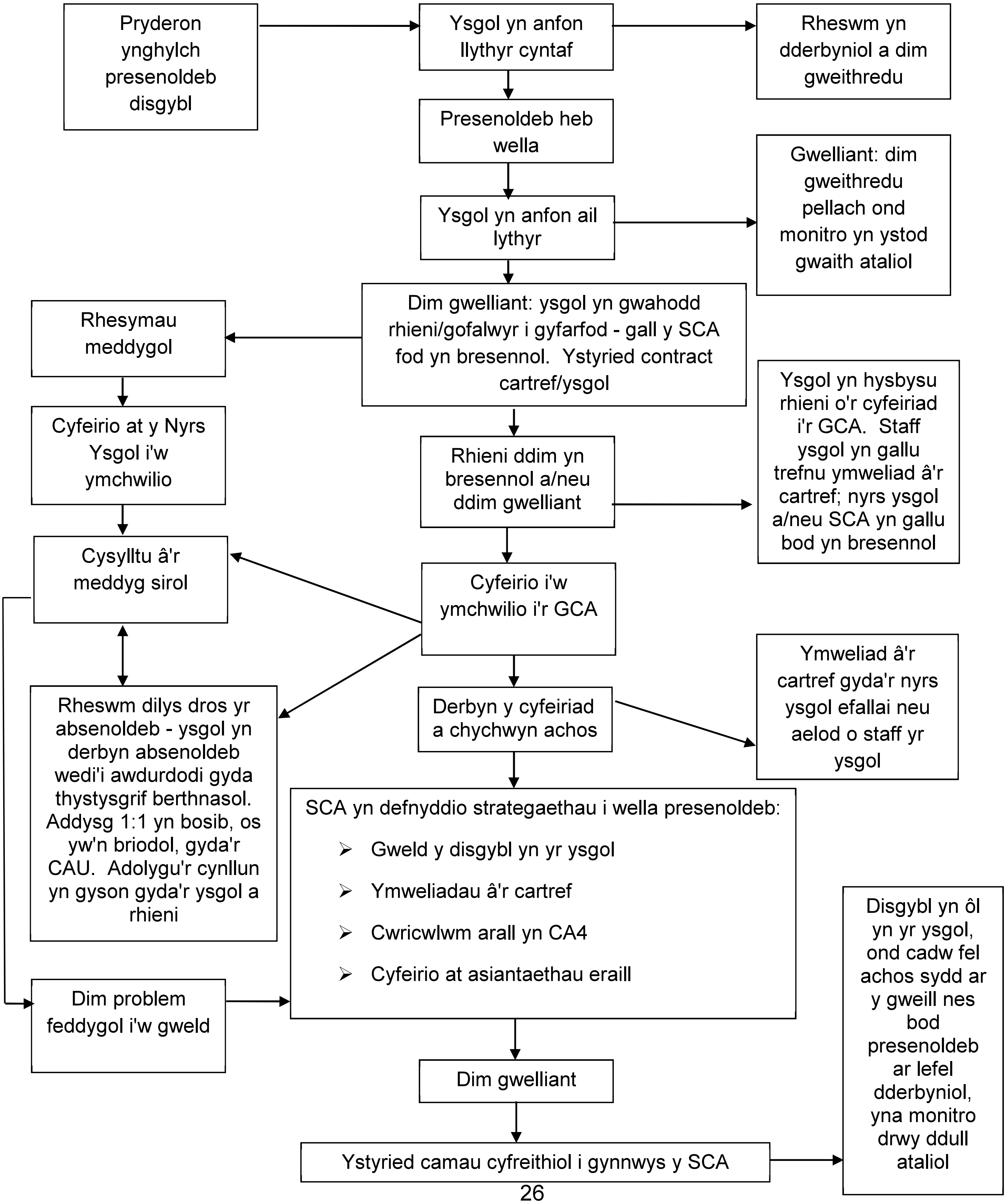

Atodiad 5:

Adroddiad GCA ar bresenoldeb ar gyfer xxxx - xxx tymor 20xx	**Tystiolaeth**
Oedd yr ysgol wedi cwrdd â tharged presenoldeb y sir 2011/12? Targed y sir = 92.25% Uwchradd ☐ 94.30% Cynradd	
Oedd yr ysgol wedi cwrdd â'i tharged unigol fel y'i cytunwyd gyda'r Corff Llywodraethu a'r AALl? ☐ (Dylai ysgolion ystyried cymharu ag ysgolion eraill yn y 'teulu' o ysgolion wrth benderfynu ar eu targed)	
Oedd presenoldeb yr ysgol ar gyfer 2011/12 - Cynradd: yn chwarteli uchaf PYADd (chwarteli absenoldeb 1 neu 2)? ☐ Uwchradd: yn uwch na'r lefel PYADd ddisgwyliedig?	
Oes gan yr ysgol bolisi presenoldeb sy'n cael ei weithredu'n effeithiol, gan gynnwys ymateb diwrnod cyntaf, cysylltiadau â rhieni, gohebiaeth â rhieni, cysylltiad â'r GCA? ☐	
Ydy'r gofrestr yn cael ei chwblhau heb unrhyw 'farciau yn eisiau' yn wythnosol? ☐	
Ydy'r codau cofrestru priodol yn cael eu defnyddio? ☐	
Ydy'r ysgol yn awdurdodi mwy na 10 diwrnod o wyliau yn ystod y tymor? ☐	
Ydy'r ysgol yn gweithio mewn rhinwedd ataliol gyda'r SCA ac yn cyfeirio achosion lle y bo'n briodol? ☐	
Ydy'r ysgol yn dilyn gweithdrefnau eraill fel y bo'n briodol - e.e. dilyn canllawiau ar gyfer 'Addysg Ddewisol Gartref', 'Plant sy'n Colli Addysg', 'Cysylltu â'r Uned Ddata', 'Addysg gyda Chymorth Dros dro'? ☐	
Ydy'r ysgol yn ymateb yn ddigon manwl o fewn y ffrâm amser penodedig i ymholiadau gan y Gwasanaeth Cynhwysiant Addysg? ☐	
Cyfanswm	

Pwyntiau

Sgôr	**16**
Sgôr	**11-15**
Sgôr	**5-10**
Sgôr	**0-4**

Allwedd

3 perfformiad
1 polisi
1 cod
1 cyfeiriadau/gweithdrefnau
1 arfer da

Atodiad 6

Matrics Cynnal a Her / Support and Challenge Matrix

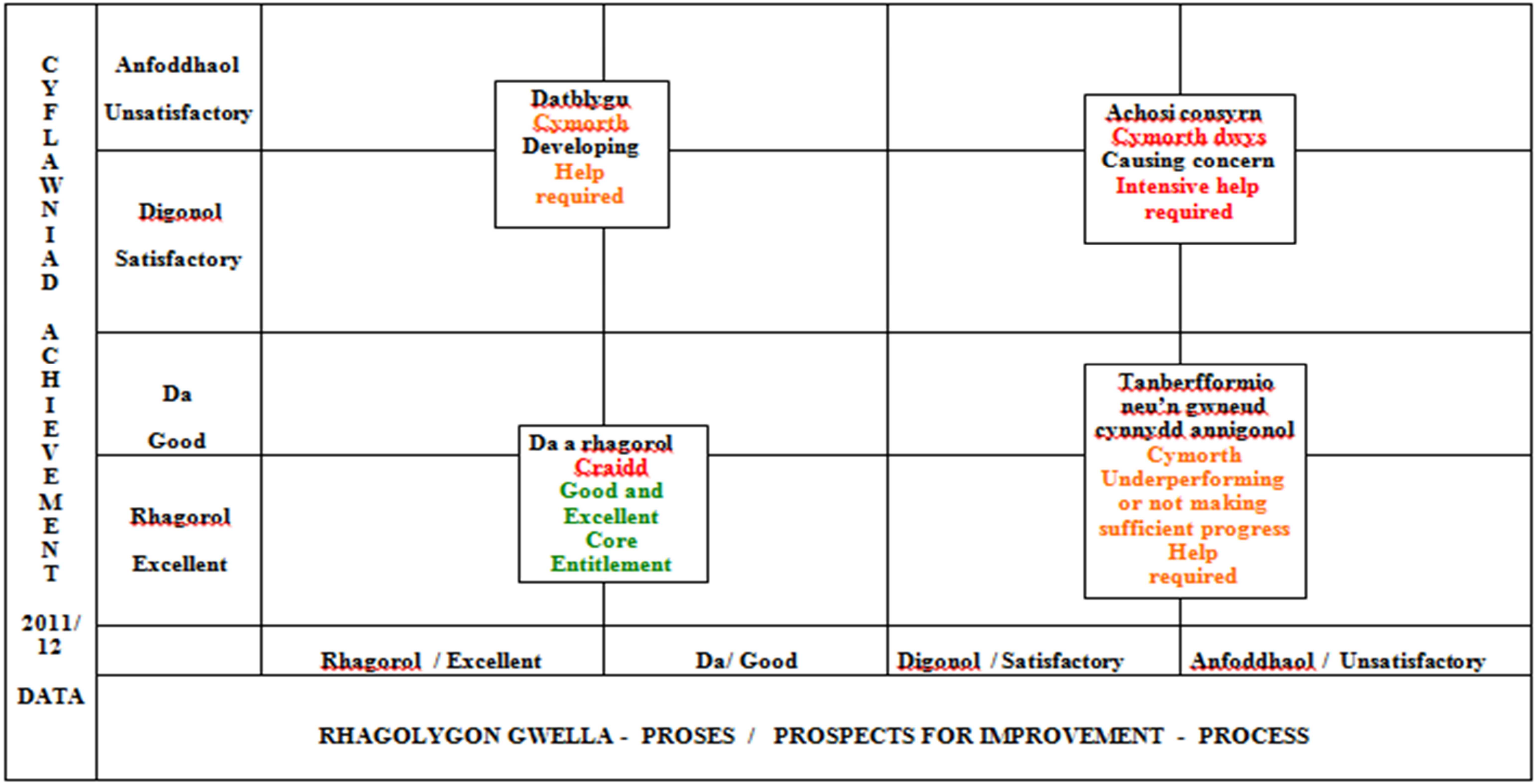

Tudalen 31

<table>
<tr><th>Disgrifiad</th><th>Gwybodaeth gyffredinol</th><th>Beth ddylai'r ysgol ei wneud i symud ymlaen?</th><th>Erbyn pryd</th><th>Rôl yr AALI o ran cefnogi a herio'r ysgol</th></tr>
<tr>
<td>Canran presenoldeb sy'n is na'r cyfartaledd sirol ac sy'n methu â chyrraedd y targed sirol yn gyson</td>
<td>
<table>
<tr><th></th><th>Ysgol</th><th>Sir</th><th>Targed</th></tr>
<tr><td>2007/08</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>2008/09</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>2009/10</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Hydref '10 i Wanwyn '11</td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>
</td>
<td>
▪ Corff Llywodraethu i ysgrifennu at bob rhiant gan amlinellu polisi'r ysgol ar bresenoldeb;

▪ Archwilio rôl uwch aelodau staff ac ystyried yr amser a ddyrennir i waith presenoldeb;

▪ Penaethiaid Blwyddyn i archwilio'r tabl <90% yn wythnosol a siart lefel presenoldeb gyda dangosyddion plws neu finws i gynnwys sylwadau lle y bo angen;

▪ Penodi unigolyn penodol i goladu'r wybodaeth gan Benaethiaid Blwyddyn a monitro a yw'r camau gweithredu a gytunwyd wedi cael eu gweithredu;

▪ Aelod o staff ysgol i gynnal ymweliadau ar y cyd gyda'r nyrs ysgol pan fydd angen, e.e. pan fydd rhiant yn nodi rhesymau meddygol dros beidio â bod yn bresennol.

▪ Rhieni yn cael eu galw i mewn i'r ysgol i drafod presenoldeb y plentyn gyda swyddog yr AALI yn bresennol pan fydd lefel presenoldeb yn is na 90% (oni bai bod rhesymau dilys dros fod yn absennol);
</td>
<td></td>
<td>
▪ SCA i weithio gyda'r ysgol ar godi proffil presenoldeb ymysg disgyblion e.e. gwasanaeth

▪ Swyddog AALI i fynychu cyfarfodydd gyda rhieni pan fydd yn briodol

▪ Gweithredu 'ar garlam' ar gyfer achosion lle mae angen gweithredu cyfreithiol

▪ Gwaith ataliol gydag ysgolion cynradd 'sy'n bwydo'
</td>
</tr>
</table>

		▪ Arweinydd Tîm i gefnogi'r ysgol drwy fynychu cyfarfodydd pan fydd rhieni yn cael eu gwahardd i'r ysgol os nad yw'r TW ar gael; ▪ Defnyddio PSPs i roi sylw i achosion o bresenoldeb gwael; ▪ Ysgrifennu at **bob** rhiant gyda llythyr o wybodaeth am lefel presenoldeb disgyblion unigol.		

National Assembly for Wales - Children and Young People Committee

Inquiry into Attendance and Behaviour February 2013 – All Wales Police Response

Introduction

All four Welsh Police Forces have a range of methods which provide opportunities for partnership working, specifically in relation to children and young people. The processes and working arrangements differ between Local Authority areas and Police Forces. Some Local Authority areas have adopted initiatives such as Team Around the Child/Family, or Families First, which concentrate upon early intervention, the welfare of children and provide support to families.

The PUPIL Scheme (Pupils Understanding Problems in their Locality) has been introduced in six Unitary Authority areas, in South Wales and Gwent. This approach involves Community Support Officers working in schools to enable pupils to develop their skills and improve behaviour .

The All Wales School Liaison Core Programme (AWSLCP) was launched in 2003 and extended Nationally in 2004. The Programme is jointly funded by the Welsh Government (WG) and all four Forces. The AWSLCP provides every school with a dedicated Schools Community Police Officer (SCPO) and has evolved over the years, MOSSS (Model Of Secondary School Support). Dyfed Powys has implemented MOSSS, the three other Police Forces have conducted trials and pilot sites, are in the process of doing so, or considering the new approach.

All of the above initiatives enable the Police and Partner organisations to focus on the needs of children and their families. This level of support provides opportunities for early intervention and a “case management” approach to individuals, which has a positive impact upon the children and young people they support, in relation to attendance and behavior.

Families First – Team Around the Child/Family

A number of Authorities have introduced this concept. The approach could vary slightly between Local Authority Areas, however the main principles include –

- Early identification and therefore intervention for children and families
- Extensive partnership interaction, including the Police, Social Services, EWOs/Education, Domestic Abuse Organisations, Health and Youth Offending Teams
- Case management approach with one lead organization
- Support for children and families during difficult times in order to achieve a successful resolution

The main aim of these meetings is the welfare of the child, therefore attendance at school and behavior are paramount importance when reviewing the appropriate level of support for each case.

The PUPIL Scheme

The PUPIL Scheme is a CVCPA (Cynon Valley Crime Prevention Association) initiative which is funded by ESF Convergence funding and supported by Heddlu Gwent Police and South Wales Police Forces, along with the six unitary authorities of Rhondda Cynon Taf, Merthyr Tydfil, Caerphilly, Blaenau Gwent, Bridgend and Torfaen. It is a youth scheme designed to promote community involvement, community safety and crime prevention within the secondary education system.

The PUPIL Scheme is a child centred scheme designed to provide –

- Employability skills through the format of soft outcomes.
- An opportunity to raise their awareness of community issues in their area within a more flexible learning environment
- Engagement with young people in a pro-active format that allows them to express themselves and build self esteem through participation and interaction with each other and adults.
- Engagement with young people and the community around them, to provide them a better understanding of their own responsibilities within a community while facilitating them with an opportunity to develop through participation.

- Through participating in the scheme the young people will have the opportunity to gain an Open College Network Qualification that is part of the Credits and Qualifications Framework for Wales (CQFW).

The young people are encouraged to work as a group to highlight a topic they perceive to be an issue within their own locality. This will be achieved by weekly meetings with an allocated Schools Project Officer who will facilitate the group's needs and objectives while exposing them to outside influences. The Schools Project Officer will, be accompanied by one or more Community Support Officers, who will aim to assist the group in their endeavours and break down barriers between young people and the Police.

The young people will also have the opportunity to interact in a participatory manner, empowering them to make decisions for themselves and take on new tangible responsibility through these weekly meetings

The All Wales School Liaison Core Programme (AWSLCP)

The AWSLCP is a National Programme jointly funded by the Welsh Government (WG) and the four Police Forces of Wales and targets pupils aged 5 to 16 years of age and reaches 97% of all schools in Wales.

The aims of the Programme for both the mainstream and disengaged elements are:

- To work towards achieving crime and disorder reduction within our young communities, through the medium of education.
- To promote the principles of positive citizenship, in school and the wider community.

Aim 1 is primarily achieved through the medium of education (lesson delivery) and is based on the PSE Curriculum Framework 2008.There are 3 strands to the Programme, Drugs and Substance Misuse, Social Behaviour and Community, and Safety.

Aim 2 focuses on the School Community Police Officers (SCPOs) supportive school policing role, the operational aspect of the role, which promotes positive citizenship.

The duality of the AWSLP:

- Crime prevention - in educating young people about crime prevention issues to enable them to make informed decisions

- Crime reduction - in supporting vulnerable young people on the cusp of inappropriate behaviour through use of early intervention strategies to prevent entrance into the criminal justice system

Furthermore, the development of the AWSLP to encapsulate a variety of strategies to deal with vulnerable children has provided the Programme with additional strengths. For example as a national Programme providing such focused early intervention strategies, one would speculate, it contributes towards having an effect on the number of children and young people (first time offenders) entering the CJS. The annual figures of first time offenders entering the Criminal Justice System support this hypothesis showing at least a 50% drop in first time entrants over a 4 year period.

<u>Table showing the number of first time entrants (young people) by Police Authority and calendar year (MOJ published data)</u>

Police Authority	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**
DPP	850	764	711	519	432
GWP	1442	1379	1027	775	593
NWP	1334	1323	1007	653	525
SWP	2068	1933	1731	1068	552

Inclusion Element

Building on the work of police officers working with mainstream pupils and developing positive relationships with those who have the potential for disengagement the Programme has been extended to encompass working with pupils in Pupil Referral Units (PRUs) and Emotional, Social and Behavioural Difficulty units (ESBDs). This has been rolled out across fourteen Local Authorities in Wales where School Community Police Officers (SCPOs) are delivering to disengaged pupils in PRUs and ESBDs. This is

particularly advantageous with younger pupils, where longer term relationships are preferable to encourage positive behaviour.

Initial training has been provided by the Swansea Metropolitan University and supplemented by regional training from PRU staff and other professionals that work with disengaged pupils providing officers with greater understanding of local problems which helped to initiate relationships with their local PRU staff. Furthermore all officers have been trained in restorative approaches to assist staff in schools when dealing with incidents. This forms part of the Youth Justice Board's Youth Strategy to reduce the number of young people entering the criminal justice system.

Supportive School Policing

This is in common with the strategic vision of the WG as PSTs seek to emphasise a child-centred, inclusive approach focusing on engagement and multi-agency partnership working.

Additionally the officers devote part of their time to supportive school policing by collaborating with the school pastoral deputy responsible for behaviour and attendance, along with other relevant personnel e.g. EWO, School Counselor, School Youth Worker etc. This includes providing advice, dealing with incidents using the School Crime Beat Protocol, restorative conferencing, assisting in policy development, accessing parents, governor training etc.

School Crime Beat Protocol and Restorative Justice

The School Crime Beat Protocol has been written to provide a specific policy outlining the procedure for dealing with incidents in schools. It outlines the partnership working arrangements between the four Welsh Police Forces and schools. It describes how professionals should respond to incidents and how positive working arrangements can be best facilitated between schools and police services. This document builds on previous WG guidance such as Inclusion and Pupil Support and that on exclusion. The protocol provides clear guidance on how:

- Officers should deal with criminal (or alleged criminal) occurrences on school premises.
- The boundaries in which police officers should operate

- Schools and Police can adopt approaches which help de-criminalise young people by offering them support and guidance.

Evidence suggests that restorative practices can have a significant effect and can provide a possible response to school problems. All the SCPOs have been trained in restorative approaches and can prove a valuable asset for schools utilising this approach or considering implementing it.

During the last academic year (2011 -12) Officers dealt with 3011 School Beat incidents and used restorative approaches on 777 occasions, to address a variety of issues e.g. bullying, including an increasing amount of cyber bullying (including mobile phones), Anti Social Behaviour (ASB), unacceptable behaviour in school, criminal damage, racist incidents, assault, drugs incidents etc (Association of Chief Police Officers (ACPO) Youth Strategy 2010-13). As a result of the service provided by the SCPOs to schools, during evaluation they received a 78% satisfaction and confidence level from the school communities they serve.

The Model Of Secondary School Support (MOSSS)

When schools work with other agencies, to deliver a wide range of Programmes that are joined-up, the full range of resources and expertise can be harnessed to deliver improved outcomes in learning and well-being. The Police are one of the key agencies working with schools. The Secondary School Support Model sets out how Police can work with secondary schools in Wales to take forward the aims of the School Effectiveness Framework.

The model aims to ensure that the distinction between the roles of the School Community Police Officer (SCPOs) and neighbourhood-based police are clearly defined to provide effective joined-up support for secondary schools across Wales. (See diagram below). By having the same goals and aspirations, the young people across Wales would receive a professional, standardised and corporate approach in the de-criminalising process.

A key feature of the Support Model is that the criminalisation of young people will be avoided as far as possible. This is reflected in the emphasis on using:

- The School Crime Beat Protocol
- Restorative Approaches as far as possible to resolve incidents
- Involvement in Pupil Support Teams as part of the model i.e. multi–agency teams to support vulnerable children

The model outlines the links between the classroom school support, the local Neighbourhood Team and the links with the wider community. It shows the areas of work to which the School Community Police Officers (SCPO) are dedicated and It highlights the potential for increased school/ wider community engagement for Neighbourhood Policing Teams (NPT), clearly highlighting their areas of involvement. This would assist the aims of Partnership working, Neighbourhood Policing, as it provides a definite link between the school, the Police, Partner Agencies and the community.

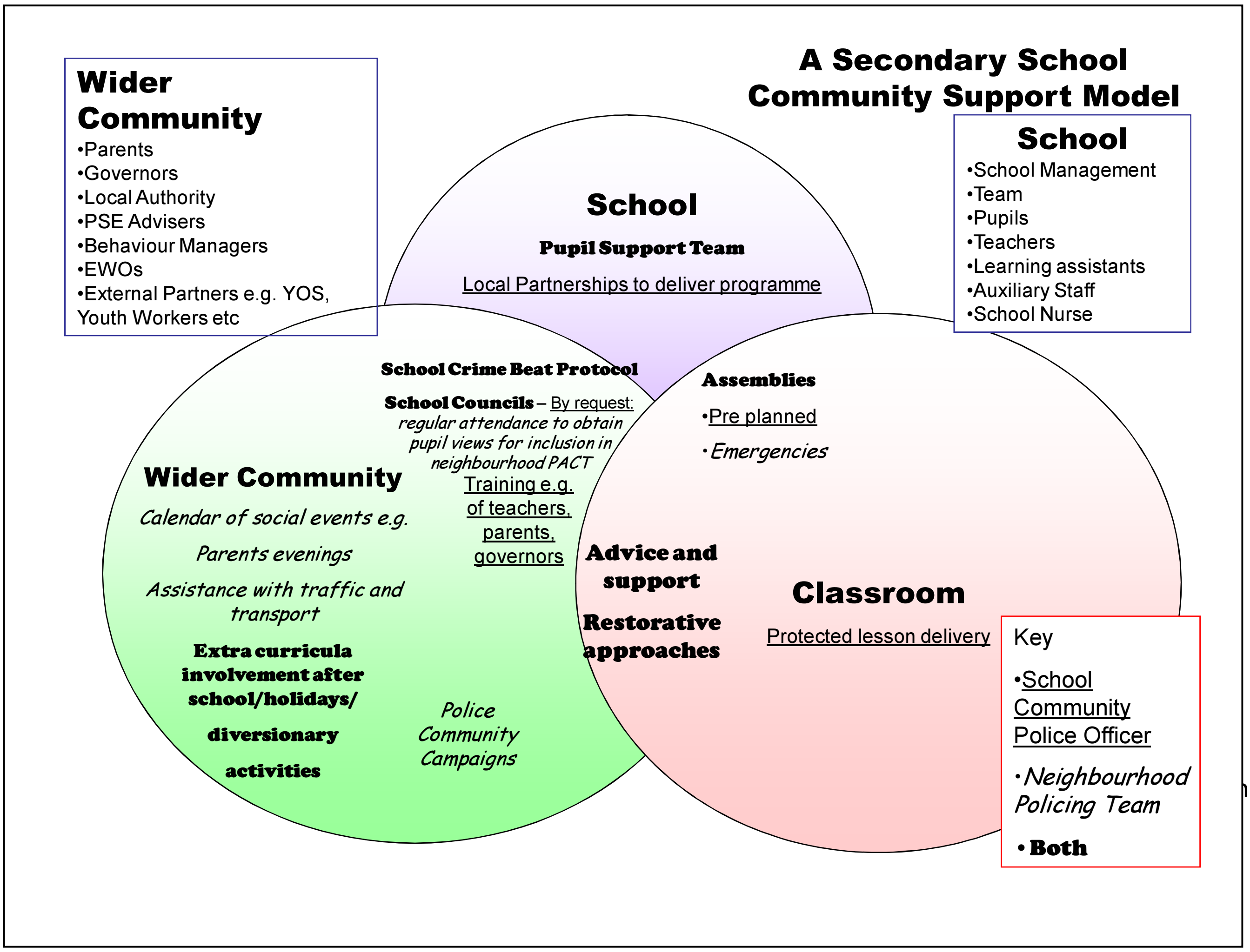

ne

To substantiate the benefits of MOSSS and the new performance indicators (PIs) a pilot was undertaken in a High School in North Wales to capture the operational aspect of MOSSS. The outcomes of the pilot were very positive and included:

1. The amount of preventative policing work the SCPO undertook in their school additional to lesson delivery was 38 incidents. The main types of incidents recorded were assault 33%, bullying 25%, disruptive behaviour 21%, sexual 8%, substance misuse 5%, harassment 5%, and theft 3%
2. 29 of these incidents were closed under the School Crime Beat Protocol, 13 requiring RJ which resulted in 33 pupils being prevented from entering the Criminal Justice System
3. The financial efficiency savings to the Criminal Justice System (CJS) of £33,594 as a consequence of the officers early intervention work which additionally supports the WG better value agenda (costings were taken from the 'Home Office Research Study 217' paper and the revised paper 30/05)
4. The valuable support provided for schools has positive educational ramifications e.g. a 19% reduction in the number of more serious school incidents and from 2010 - 12 a reduction in pupil referrals from 361 to 299, a drop of 17%

These results reflect the financial savings to the Criminal Justice System and the number of children prevented from entering the system. These results are for one term from one officer only. Therefore the capacity and saving when considering 85 officers over the span of a year is extensive.

Pupil Support Teams

A Pupil Support Team (PST) is a team of professional partners in secondary schools working to support vulnerable pupils between 11 and 14 years of age. Its aims are to:

- Promote inclusion by providing targeted early intervention and support for vulnerable young people
- Try to keep children and young people out of the criminal justice system
- Address community anti-social behaviour.

The team meets regularly in the secondary school. It comprises key workers from the school and various agencies. Pupils are nominated by the school in consultation with partners. The team exchanges information, produces pupil action plans and identifies problem solving solutions, in agreement with the pupils and parents therefore providing support and advice for the young people.

Additional Work

In addition to the specific aspects of the programme detailed above, SCPOs also provide the following –

- Deliver a wide variety of lessons, which directly or indirectly, assist with the education and development of young people in relation to making the right choices and their behaviour towards others.
- SCPOs are requested by individual senior management teams in schools, to attend a variety of meetings to discuss issues including behaviour and attendance.
- Close working relationships with EWOs, including truancy patrols, joint visits to homes or meetings in schools, regarding attendance or behaviour issues
- Close working relationships with Child Protection Officers in schools

<u>Conclusion</u>

The AWSLCP has provided a structured and consistent approach for Police Forces to engage with Schools. The MOSSS pilot schemes have identified the benefits of improved working relationships between the SCPOs, the Neighbourhood Policing Teams and the local schools, which have also increased the level of partnership working, ensuring that a multi agency approach is adopted when providing support to children and their families. This early intervention, case management approach, increases the opportunities for a successful conclusion.

Information Sharing Protocols and agreed Terms of Reference, for partnership meetings and between individual schools and Neighbourhood Teams are essential, as this provide a framework under which all organisations are able to work. In some areas, partner organisations are hesitant to disclose information in fear of breaching the confidence of the families they work with.

A number of Local Authorities have meeting structures in place, such as Families First and Team Around the Family, which provides opportunities for partner agencies to raise issues and concerns regarding behaviour and attendance. In order to improve behaviour and attendance figures, it would be advisable to review the approach in any priority area, to ensure that the appropriate structures are in place.

The consideration to implement formal sanctions, such as Penalty Notices, or Court appearances, should always be considered by partners. As some families would not have the necessary funds to pay, this additional financial pressure could have an adverse impact upon the family. Whilst it is appreciated that partnership intervention and support may be ineffective with some families and therefore formal sanctions would have to be imposed, this decision should be reached after consultation with the Organisations involved in the intervention. Providing the power to Constables and Community Support Officers to issue penalty notices, could have a detrimental impact upon any on-going partnership work, if not used appropriately.